

ROTTERDAMSCHER COURANT.

Bureau: Hoogstraat, Wijk 10, N° 77.

Geboorte-, Trouw- en Doodberigten van 1 tot 5 regels... 1/2
Iedere regel meer... 0.20
Andere Advertentien per regel... 0.20
Grootte letters naar plaats... Bij iedere Advertentie 45 Cents
voor zegelrecht en 1 Exemplaar der Courant.

De Abonnementsprijs is 1/24 's jaars of 1/6 per drie maanden
in voorschot per post door het geheele Rijk.
Behalve aan het Bureau der Courant kan men zich bij alle
Handelaars en Postkantoren Abonneren.
Bekke Nummers 10 Cents.

Deze Courant behoort een BIJVOEGSEL

B E R I G T.
Van heden af zal deze COURANT gratis
toegezonden aan hen die zich tegen
1 Januarij 1863 daarop abonneren.

BUITENLAND

ENGELAND.

LONDEN 10 december. — Het aantal sterfgevallen
bedroeg in de vorige week 1619 of 226 boven het
gemiddelde in dezelfde week der 10 vorige jaren.
Geboren werden 914 jongens en 915 meisjes, 1829
kinderen in het geheel of 11 minder dan het gemid-
delde in dezelfde week der 10 vorige jaren.
— Graaf Russell is weder volkomen hersteld. Maan-
dag hebben baron Brunnow en de heer Musurus op
het Departement van Buitenlandsche Zaken eene
conferentie met hem gehad.
— Vrijdag aanstaande zal er eene vergadering
worden gehouden van de aandeelhouders in de Indi-
sche Telegraaf-Maatschappij. In het verslag, dat bij
de gelegenheid zal worden uitgebragt, wordt onder-
anderen gezegd, dat de lijn tusschen Alexandrië en
Jabal goed voldoet, en begroot wordt op £ 9000
wato ontvangst. De uitgaven worden geraamd op
£ 6500, zoodat dus het oorspronkelijk kapitaal,
welk op £ 45,175, ongeveer 5 1/2 procent wist geeft.

FRANKRIJK.

PARIJS 10 December.
(Particuliere Correspondentie.)
Heden morgen deelt ook de Monteur de zamen-
stelling van het Italiaansche Ministerie mede. Het
was dan ook de eenige uitweg voor Koning Victor
Emmanuel als hij zijne toevlugt niet tot een coup
d'état wilde nemen.
Er loopt een gerucht dat de Keizer, die wel degelijk
door zijne geheime agenten kennis gekregen heeft van
de koele houding der volksmaatschappij toen hij zich zondag
in het openbaar vertoonde, aan de onrust welke blijk-
baar heerscht wenscht te gemoet te komen door het
plaatsen van een manifest omtrent onze buitenlandsche
staatkunde in den Monteur. Vermoedelijk zal zulks
dan wel weder geschieden door middel van een brief
aan den Minister van buitenlandsche zaken.
Sommingen meenen te weten dat de heer Drouyn de
Lhuys de portefeuille ook wel eens spoedig zou kunnen
verlaten, en reeds wordt als zijn opvolger gedood-
verwacht onze voormalige gezant bij den Pauselijken
Stoel, markies de la Valette. 't Behoeft wel geen
betoog dat ik u deze geruchten alleen als zoodanig
meld, daar ik voor mij er volstrekt geen onvoor-
waardelijk geloof aan hecht.
De berichten uit Rome maken gewag van ontworpen
bevoormingen. De commissie, aan welke het voor-
dragen van een nieuw plan van burgerlijk bestuur is
opgedragen, heeft zich verklaard voor: 1°, het ver-
werpen van een beraadslagende stem aan de Consulta
voor finantien, en 2°, de verkiezing, tot het benoe-
men van leden der gemeenteraden. Dat is althans
blijk van een kleinen vooruitgang; maar men verlieze
hierbij niet uit het oog dat het slechts uitgedrukte
wenschen zijn, en er ligt eene breede kloof tusschen
de theorie en de praktijk, vooral wanneer men het
in praktijk brengen afhankelijk stelt van het terug-
keeren der geannexeerde gewesten onder het wereld-
lijk gezag van den Paus.
Ofschoon men de verschillende telegrammen uit
Griekenland, al naar mate van de bron waaruit ze
ons toevloegen, met grond van eenzijdige voorstelling
mag verdenken, schijnt het toch dat de staat van
zaken daar alles behalve zeer geregeld is.
Onze officieuse organen berichten dat de voor den
Piraeus ter reede liggende eskadersmanschappen heb-
ben moeten ontschepen, om zoowel de onderscheidene
consulaten als de onderdanen der verschillende West-
ersche Mogendheden te beschermen.
Ook ten went zal het bericht van The Morning Post
reeds bekend zijn, waarbij de candidatuur van Koning
Dom Ferdinand voor den Griekschon troon wordt op-
geworpen; dat blad beweert dat de drie beschermende
Mogendheden reeds hunne goedkeuring aan eene mo-
gelijke troonsverreëfing van den vader des Konings
van Portugal gehecht hebben. Ik meen te kunnen
verzekeren dat, althans voor zoo veel Rusland be-
treft, die bijvoeging te voorbarig is; de Czaar moet
noe alle hoop niet opgegeven hebben om in het
troebele water te vissen en daarbij eene kroon te
vangen voor een der Prinsen van zijn huis.
Ter beurze leerscht bijna een totale stilstand van
zaken. Ook de industriële zaken, die anders in den
regel om dezen tijd van het jaar beginnen te her-
leven, blijven in kwijnenden toestand, en de hande-
laren klagen buitengewoon.
Men denkt nu dat de Keizer tegen 15 of 16 dezer
een bezoek aan den baron von Rothschild op zijne
goederen zal gaan afleggen. Waarlijk Vorstelijke
toebereidselen moeten er voor zijne ontvangst worden
gemaakt, waarvan men zich eene geringe voorstelling
kan maken wanneer men alleen verneemt dat Rossini
nieuwe fanfares heeft gecomponeerd, om te worden
uitgevoerd op de jagtpartijen waaraan de Keizer deel
sal nemen. In verband hiermede zegt men dat de
onderhandelingen tusschen de Regering en het huis

Rothschild betrekkelijk eene nieuwe leening eindelijk
een gunstig resultaat zouden hebben opgeleverd.
Genoemde bankiers moeten zich echter nadrukkelijk
het recht voorbehouden hebben om tot de uitgifte het
door hen geschikt geachte tijdstip af te wachten.
Er wordt verzekerd dat de schout bij nacht Reynaud,
die met drie onzer oorlogschepen voor New-Orleans
ligt, volgens de jongste door hem afgezondene tijdingen
geenerlei andere genoegdoening heeft kunnen ver-
krijgen dan de invrijheidstelling onzer landgenooten
die door generaal Butler waren gevangen genomen.
aangezien laatstgenoemde bepaald weigerde de ge-
vraagde schadevergoeding in te willigen.
Op grond van de laatste dépêches van generaal
Forey, berekent men hier bij het Ministerie van oorlog
dat hij tegen 10 of 12 dezer voor Puebla zal aan-
komen en vermoedelijk in de eerste dagen van januarij
in de hoofdstad zou zijn. Overigens blijven er hier zeer
onrustbare verhalen in omloop, met betrekking
tot den toestand van ons expeditie-korps in Mexico
en de aangevraagde belangrijke versterkingen, voor
het geval dat de Regering althans nog eenige kans
wil hebben om van die ongelukkige onderneming
vruchten te trekken. 't Is wel mogelijk — of liever
zeer waarschijnlijk — dat er bij de Regering berigten
zijn ingekomen, die men niet durft openbaar maken,
dewijl er op nieuw het roekeloze van die door niets
geregtaardigde expeditie door zou worden in het
licht gesteld.
Ter vervulling eener in den Senaat ontstane vacature
door het overlijden van den vice-admiraal Hugon,
wil men weten dat de vice-admiraal Le Barbier de
Tinan zou zijn aangewezen.
De Keizerlijke Raad voor Openbaar Onderwijs heeft
eene eerste bijeenkomst gehouden, die echter geheel
moet zijn ingevallen door het benoemen van com-
missien en andere voorbereidende werkzaamheden.

— Men verzekert dat de zittingen van den Senaat
en het Wetgevend Ligchaam zullen worden geopend
op den 10 januarij 1863.
— De zes Arabische opperhoofden, uit drie ver-
schillende provincien onzer kolonie herwaarts ge-
komen, om den Keizer te Compiegne te bezoeken,
gebruikten gisteren het middagmaal bij den Minister
van marine.
— De Fransche Bank laat nieuwe platen vervaar-
digen voor het drukken harer bijjetten van 1000 francs.
De gravuren moeten daarop in verschillende kleuren
voorkomen, ten einde het namaken door middel der
photographie zooveel doenlijk te voorkomen.
— Van wege het Turksche gezantschap alhier is
bekend gemaakt dat te Konstantinopel op den 1
Ramazan 1279 (zegge den 20 februarij 1863) zal ge-
opend worden eene nationale tentoonstelling, welke
3 maanden zal duren. Ofschoon hoofdzakelijk bestemd
voor producten van Turkschen grond en inlandsche
nijverheid, zullen daarop ook werktuigen of gereed-
schappen voor landbouw en nijverheid uit buitenland-
sche fabrieken tegen vrijstelling van inkomende regten
worden toegelaten.
— Men meldt dat de Graaf en de Gravin van
Chambord Frohsdorff verlaten hebben, om, volgens
gewoonte, den winter te Venetië door te brengen.
— Le Temps deelt de volgende bijzonderheden
wegens de personen mede, die het nieuwe Italiaan-
sche Kabinet uitmaken: de heer Farini, de nieuwe
president-minister, den 22 oktober 1822 te Rome geboren,
kundig geneesheer en een der hoofden van de liberale
partij, werd door het ministerie Rossi tot directeur-
generaal van gezondheid en gevangenis benoemd.
Toen in 1848 de Republiek te Rome werd uitgeroepen
wek hij naar Toskane uit en ging vervolgens naar
Piemont. Hij was in 1850 een tijd lang minister van
openbaar onderwijs, daarna van binnenlandsche zaken
in het ministerie Cavour. Ook was hij dictator in de
Emilia en luitenant-generaal des Konings te Napels,
na het vertrek van Garibaldi, en staat als de voor-
naamste onderhandelaar over den afstand van Nizza
en Savoije aan Frankrijk bekend.
De heer Peruzzi, thans minister van binnenland-
sche zaken, is Toskaner, was in 1848 een der hoofden
van de liberale partij, en stond in 1859 aan de spits
der beweging die Toskane aan Piemont overleverde.
In het Kabinet Ricasoli was hij minister van openbare
werken. Hij is een krachtig man, van beproefde
vrijzinnigheid, ten onrechte voor een tegenstander der
Fransche alliantie gehouden.
De heer Minghetti, in 1848 minister van koop-
handel van Pius IX, is twee male, eens in het
ministerie Cavour en eens in het ministerie Ricasoli.
Italiaansch minister van binnenlandsche zaken ge-
weest. Als Minister van finantien zal hij in de ge-
legenheid zijn zich als uitstekend Staatshuishoud-
kundige te doen kennen. Ook de nieuwe minister
van buitenlandsche zaken, Pasolini, is een Romein,
was vroeger maire van Ravenna, en in 1847, onder
graaf Rossi, minister van openbare werken. In 1849
week hij naar Piemont uit, was sedert 1859 gou-
verneur van Milaan, diende, bij de optreding van
het Kabinet Ratazzi, zijn ontslag in, maar werd, op
's Konings aanhouden, gouverneur van Turijn.
De minister van koophandel Manua, een Napoli-
taan, oud directeur der douanen onder de Bourbons,
werd in 1860 door Frans II naar Turijn gezonden,
om over een verdrag met Piemont te onderhandelen.
De minister van openbare werken Menabrea is een
Piemontesch generaal der genie, was in 1850 secretaris-
generaal bij het ministerie Azelegio, en minister van
marine in het kabinet Ricasoli.
De heer Amari, voor de openbare werken benoemd,
een Sciliaan, is een der beroemdste Italiaansche ge-
leerden en als Orientalist van Europeesche vermaand-
heid, heeft als onbepaald lang te Parijs gewoond, en
is corresponderend lid van het Fransche Instituut.

De minister van oorlog de la Rovere bekleedde het-
zelfde ambt in het ministerie Ricasoli, en is ook
luitenant des Konings in Sicilië geweest. De minister
van marine Ricci, eindelijk, een Genues, staat als
bijzonder kundig in het vak der marine te boek.
— Een belangrijk feit getuigt dat de kracht der
electriciteit, om zoo te spreken, onbegrensd is. Van
New-York werd onlangs tusschen vier en vijf ure des
namiddags eene telegrafische dépêche naar San Fran-
cisco afgezonden, en tusschen zes en zeven ure des
avonds had men antwoord daarop. Neemt men daarbij
in aanmerking dat tusschen die beide steden een ver-
schil in tijd van vier uren en een kwartier bestaat,
dan wordt de ruimte door den telegraaf overwonnen.
De afstand is ongeveer 3500 mijlen, de grootste die
in de geschiedenis der telegrafen nog ooit werd afge-
legd. Men gelooft de lijnen van Cap Race en Terre
Neuve met die der Stille Zee te zullen kunnen ver-
eenigen, en daardoor eene onafgebroken uitgestrekt-
heid van 5000 mijlen te verkrijgen, die de bewoners
van San Francisco in staat zou stellen binnen den
tijd van zes dagen nieuws uit Europa te ontvangen.
— Volgens berichten uit Madrid is het niet waar
dat de Koningin-Moeder in Spanje verwacht wordt.
De op Mexico betrekkelijke stukken zijn aan den
Senaat overgelegd. Daaronder bevindt zich de dépêche
van den heer Collantes, waarbij deze verlangt dat
het verdrag van Londen weder in kracht hersteld
wordt, en aanbiedt op nieuw Spaansche troepen naar
Mexico te zenden. Op de vraag of Frankrijk en
Engeland het nieuw voorgelagen plan goedkeurden,
heeft het Kabinet der Tuilerien geantwoord zich met
het denkbeeld daarvan te vereenigen, maar de ver-
wezenlijking tot na het binnenrukken der Franschen
in Mexico te zullen uitstellen.

BELGIË.

BRUSSEL 10 december. — Heden heeft de ter aarde
bestelling van den heer Verhaegen met ongewone
plegtigheid plaats gehad. Daarbij was Z. M. de Koning
vertegenwoordigd, zoowel als een zeer groot aantal
Staatslieden en collegien, benevens de broeders
Vrijmetselaren, leden van de hier gevestigde en ver-
schillende andere Belgische loges, allen voorzien van
hunne insignia. Niet minder dan negen lijkredenen
werden er bij de geopende groeve uitgesproken, en
wel uit naam van: het Wetgevend Ligchaam, het
stedelijk bestuur, de balie, de vrije universiteit, de
vrijzinnige en constitutionele vereeniging, het Groot
Oosten van Brussel, de loge Les amis philanthropes,
de vereeniging van oud-studenten, en de studerende
jongelingen.
De overledene heeft niet alleen nadrukkelijk ver-
klaard hoegenaamd geen priesters aan zijn doodbed
te willen ontvangen, maar daarenboven zondag nog
aan een zijner boezemvrienden een codicil van zijn
testament overhandigd, houdende vermaking van het
geheele beschikbaar gedeelte zijner nalatenschap aan
de godshuizen, voor het geval dat zijne kinderen, in
stryd met zijn laatsten wil, enig geestelijke, onver-
schillig van welken godsdienstvorm, bij zijn doodbed
mogten hebben toegelaten. Ten anderen is door hem
bepaald dat er eene uitdeeling aan de armen dezer
hoofdstad zal geschieden, tot het bedrag dat zou
verschuldigd zijn voor eene prachtige lijkdienst der
eerste klasse in de kerk. Behalve het reeds medege-
deeld legaat aan de universiteit, vermaakte de heer
Verhaegen fr. 50,000 aan de godshuizen en eene
gelijke som aan de loge voor Vrijmetselaren te Brussel
„Les amis philanthropes.”
De raad van administratie der vrije universiteit heeft
besloten dat zijne leden en het geheele onderwijzend
personeel den rouw zullen aannemen voor den tijd
van zes weken; de studenten hadden zulks alleen
voor den dag van heden gedaan.

DUITSCHLAND.

BERLIN 9 december. — Gisteren voormiddag was
de Koning, ten gevolge van gevatte koude, die hem
het spreken moeijelijk maakte, verhinderd audientie
te verleenen, maar bevindt zich heden veel beter.
— Den 15 dezer begeben de Kroonprins en de
Kroonprinses zich van Venetië over Triest naar Weenen.
blijven daar twee dagen, zetten dan de terugreis
voort, overnachten den 18 dezer in het Koninklijk
slot te Breslau, en keeren den volgenden dag hier
terug.
— Het bevestigt zich dat de heer von Beckerath,
toen de Koning hem onlangs gehoor verleende, aan
Z. M. op diens vraag naar de stemming in de Rijn-
provincie, verklaard heeft dat die geheele provincie
eestemtmig in trouw en aanchankelijkheid aan het
Koningshuis, maar zelfs niet het geringste gedeelte
der Rijnlandsche bevolking gezind is het tegenwoordig
Ministerie te ondersteunen. Geheel in denzelfden geest
liet, eenige dagen later, de heer Oppenheim uit Keulen
zich jegens den Koning uit.
— De heden officieel aangekondigde verwisselingen
in het Ministerie en andere hooge Staatsambten hebben
veelen nog verrast. Over het algemeen geloof men
daarin eene versterking van het feodale element in
het Kabinet te moeten zien, vooreerst omdat het be-
kend is dat van die zijde den nu afgetreden Minister
van binnenlandsche zaken von Jagow gebrek aan ge-
noegzame veerkracht tegenover de drukpers was ver-
weeten, ten andere omdat zijn opvolger, graaf
Eulenberg, overigens een zeer verdienstelijk man, en niet
minder de nieuwe Minister van landbouw en nijver-
heid, de heer von Selchow, als ijverige aanhangers
dier partij bekend staan.
— Ook het Koninklijk Kabinetsschrijven aan het
Ministerie, over de viering der jubelfeesten van de
oprigting der landweer in maart 1813, en van het
sluiten van den Hubertsburger vrede in februarij 1763,
geeft veel stof tot ops- en aanmerkingen. Sommigen
gelooven dat de tweede feestelijke herinnering alleen

aan de eerste is toegevoegd om den indruk te ver-
zwakken dat deze uitsluitend een anti-Fransch feest
zou zijn. Anderen hopen in het Koninklijk plan
om de oprigting der landweer te herdenken, hetwelk
vroeger het eerst van de liberale zijde was uitgegaan,
het oogmerk der Regering te mogen zien om dat de
der nationale weerbaarheid niet langer bij het leger
in de schaduw te stellen, dewijl het jubelfeest anders
veeleer eene begrafenisplegtigheid der landweer zou
mogen heeten.

RUSLAND.

PETERSBURG 5 december. — Sedert drie weken
heerscht hier eene drooge vorst, ten eenemale zonder
nieuw, die een nadeeligen invloed op den gezondheids-
toestand en niet minder op de met winterkoren be-
zaaide velden uitoeft, waar het meeste nu wel
bevrozen zal. De vorst is dit jaar met zoo groote
gestrengheid toegenomen, dat het ijs der Nawa, het-
welk zich den 19 november zette, reeds twee dagen
later voor den overgang kon worden vrijgesteld. De
voorzorgen der politie, ter voorkoming van perso-
onlijke ongelukken, laten, in dit zoowel als in
andere opzichten, veel te wenschen over. Zoo klaagt
men, onderanderen, over de ontzettende menigte
honden zonder eigenaars, die overal rondloopen, en
Petersburg in dit opzigt tot een ander Konstantinopel
maken.
— In de plaats van den overleden Vorst Wassil-
schikow is de generaal Krizanowski tot gouverneur-
generaal te Kiew benoemd, en zal, uit hoofde der
langdurige ziekte van Vorst Baryantinski, de Groot-
vorst Michael, met den generaal Kotzebue als adjunct-
generaal, het opperbevel in den Kaukasus overnemen.

Per Telegraaf.

PARIJS 11 December.
Volgens dépêches uit Athene van gisteren, zijn de
verkiezingen der vertegenwoordigers bijna overal rustig
afgeloopen. De stemming blijft gunstig voor Prins
Alfred, die reeds 70,000 stemmen bekomen heeft.
De orde wordt niet verstoord.
PETERSBURG 10 December.
De Keizer heeft verscheiden deputatien van boeren
uit Moskou ten gehoor ontvangen, en bij die ge-
legenheid te kennen gegeven dat hij gehoorzaamheid
aan de autoriteiten, alsmede stipte betaling der be-
lastingen, verlangde. De boeren beloofden daarop
allen te zullen gehoorzamen. Ten slotte zeide de
Keizer hun dat zij geene nieuwe vrijheden te ver-
wachten hadden.
WARSCHAU 11 December.
Gisteren heeft bij het opperste militair gerechtshof de
openbare behandeling plaats gehad der zaak van de
64 personen, wegens deelneming aan eene geheime
zamenzwering, die een algemeen opstand ten doel
had, aangeklaagd.
BUCHAREST 11 December.
Bij eene collectieve nota van Engeland, Frankrijk
en Oostenrijk zal van Vorst Couza het sluiten van
een wapenstilstand worden verlangd, en verder dat
bij zich aan het toezigt der consuls van genoemde
drie Mogendheden onderwerpen zal.
WEENEN 10 December.
De heer von Rechberg heeft gisteren officiële mede-
deeling ontvangen van de verklaring, den 4 dezer
te Parijs door Engeland en Rusland gedaan, dat zij
definitief van de candidatuur der Prinsen Alfred en
Leuchtenberg afzien.
BERN 11 December.
De onderhandelingen over het handelsverdrag met
Frankrijk zullen den 12 januarij te Parijs worden
geopend.
TURIJN 10 December.
De heeren Amari en Manua zijn hier aangekomen,
en hebben hunne portefeuilles, de een van landbouw
en de ander van onderwijs, aanvaard, terwijl de heer
Venoste zich bereid verklaard heeft de betrekking
van secretaris-generaal bij het departement van buiten-
landsche zaken te aanvaarden.
Volgens de Gazette di Torino heeft de generaal
Lansarmora een brief van gelukwensching aan het
nieuwe Kabinet toegezonden, en zich bereid verklaard
om in zijne tegenwoordige betrekking het land ook
verder zijne diensten te wijden.
Men verzekert dat het Parlement, onmiddellijk na
de behandeling van het voorloopig budget, gesloten
zal worden, en de opening der nieuwe Zitting in de
heeft van januarij zal plaats hebben.
LONDEN 11 December.
Koffij prijst. — Tin. Straits-117 1/2 a 118 1/2. — Olie.
Raap- (bruine) £ 47.6. Patent- £ 50.6 a 51. Lijn-
£ 38.6. — Talk in loco 45/3 voor nieuwe en 44/ voor
oude, Dec. 45/3. Vaste markt. Heden werden afgeleverd
435 en aangevoerd 291 v. — Ter Veemarkt waren heden:
1760 Runderen, 224 Kalveren, 3120 Schapen en 130 Var-
kens. Voor beste Runderen werd 4/10, voor Kalveren
4/6, voor Schapen 5/4 en voor Varkens 4/2 betaald.
LIVERPOOL 11 December.
Katoen. Heden zijn 10,000 b. afgedaan. De markt was
vast.
DUNDEE 11 December.
Vlas. Archangel 3 kr. £ 61 a 63, Riga P. C. m.
£ 55 a 57, D. C. £ 48.4 a 50, St. Petersburg 12 kope
£ 49 a 51, dito 9 k. £ 44.4. — Hennep met beperkte
vraag en de houders vast gestemd; Riga Rein £ 40.6/
St. Petersburg dito £ 38.4/. — Touw. Archangel n. 1
£ 51.4/.
BERLIJN 11 December.
Rogge. Dec. th. 46 1/2, voorj. 45 1/2. — Raapolie. Dec.
th. 14 1/2, voorj. th. 14 1/2.

PARIS 11 December.
Frankrijk 3 pc. 70.65; dito 4 pc. 97.50; Cred. Mobil.
1113. Fr. Oost. Spw. —; Russ. dito —. Spanje 2 pc.
—; dito Binnenl. 3 pc. —. Italië —.
LONDEN 11 December.
De Gecons. 3 pc. 92½. Rusland 5 pc. 96½; dito 1862
93½; dito 4 pc. 94. Spanje 2 pc. 46½; Buitenl. 3 pc.
55½; Cert. 8½; Amort. 23. Port. 3 pc. 48. Mexico 3 pc.
31½. Grenada Gestemp. 12½. Venez. 4 pc. 24. Grie-
ken 15½.
WENEN 11 December.
Oostenrijk Metalliek 5 pc. 71.80; dito Nat. 5 pc. 82.—
Wissel op Londen f 118.70.
FRANKFORT 11 December.
Oostenrijk Metall. 5 pc. 60; dito Nat. 5 pc. 67½.
ANTWERPEN 11 December.
België 4 pc. 93½; dito 2 pc. 60½. Oostenr. Metall.
5 pc. 59½; dito Nation. 5 pc. 67½. Spanje 2 pc. —;
dito Binnenl. 3 pc. 49½.

BINNENLAND

ROTTERDAM 11 December.
In het bij dit N.º behoorend Bijvoegsel is op-
genomen het uitoeroep verslag der heden gehouden
Zitting van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal, enz.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-
Generaal van heden zijn de beraadslagingen over het
wetsontwerp tot verbetering van de waterwegen van
Amsterdam en Rotterdam naar Zee, en wel bepaal-
delijk over art. 1 (den Amsterdamse waterweg)
voortgezet. De heeren van Forreest en Storm van
's Gravesande hebben zich tegen dit art. verklaard;
de eerste omdat hij het in strijd achtte met het be-
lang van Amsterdam; de laatste op grond van tech-
nische bezwaren. Het art. is verdedigd door de heeren
Fransen van de Putte, de Meester, Heemskerk Az.,
Mijer en Idersda, terwijl de heer van Mulken eenige
vragen deed, waarop hij het antwoord van den
Minister te gemoet ziet. Door den heer van Bosse is
een nieuw amendement voorgedragen dat strekt om bij
art. 1 te voegen: „Wanneer de concessionaris niet
voldoet aan art. 23 der voorwaarde waarop hem de
concessie is verleend, wordt het kanaal ter verbinding
van de Noord- en Zuiderzee door Holland op zijn
smalst voor rekening van den Staat gemaakt.” Morgen
zullen de beraadslagingen over dit ontwerp worden
voortgezet, nadat de Kamer vooraf zal behandelen
het wetsontwerp tot goedkeuring van een overeen-
komst betrekkelijk het kanaal van ter Neuzen, en
voorts eene beslissing nemen zal op verschillende
conclusiën van rapporten van commissiën over Rege-
ringsbescheiden en adressen.

Men leest het volgende in het Nieuw Dagblad van
's Gravenhage:
„Er loopt hier ter stede, in gewoonlijk goed
onderdriete kringen, het gerucht, dat de Ministers den
heer Uhlenbeck trachten over te halen, zijn ontslag
in te dienen als Minister van Koloniën.
„Naar men ons mededeelt zou de Raad van State
thans geadviseerd hebben op het voorstel der Regering,
om, ten einde aan de heeren van Hoëvell en Cornets
de Groot eene gunst te bewijzen, eene algemeene
regeling daar te stellen tot gelijktijdig genot van een
Indisch pensioen met eene Nederlandsche bezoldiging
uit de Staatskas. Zoo wij wel zijn ingelicht, moet
de Raad van State hebben geadviseerd, dat zoodanige
regeling niet kan plaats hebben bij een besluit, maar
alleen bij eene wet, omdat de voorgedragen regeling
eene afwijking zou daarstellen van de wet.”

Naar men verneemt zijn de ontvangers der in- en
uitgaande regten aangeschreven, om opgave te doen
van de over de jaren 1861 en 1862 ingevoerde lucifers,
waartuit men afleidt, dat bij de Regering het plan be-
staat om, in navolging van Frankrijk, daarop eene
belasting te leggen. (N. Wensch. Ct.)

Z. M. heeft aan A. N. J. M. baron van Brienen,
Zr. Ms. kamerjonker, vergunning verleend tot het
aannemen der onderscheidingsteekenen der orde van
het Heilige Graf, hem door den Latijnschen Patriarch
van Jerusalem geschonken.

Bij Koninklijk besluit is ten laste van den Staat
een pensioen verleend aan P. F. Krielen, gewezen
Rijks-veldwachter te Bergharen, ten bedrage van
f 83 'sjaars.

Bij een dezer dagen door den Koning genomen
besluit, zijn de navolgende sommen bepaald, welke
gedurende het jaar 1863 als maximum voor admini-
stratiekosten bij de korpsen kunnen worden uitgegeven.
Regement grenadiers en jagers f 5000; een regiment
infanterie f 5000, daarenboven voor ieder bataillon,
afgescheiden van de hoofd-administratie, f 400; een
regiment dragonders f 2500; idem vesting-artillerie
f 4000; regiment veld-artillerie f 3000; idem rijdende
artillerie f 2000; korps pontonniers f 200; bataillon
mineurs en sapeurs f 1500; instructie-bataillon f 2000;
idem komp. artillerie f 100; algemeen depot van
discipline f 1000; Koninkl. Militaire Akademie f 2000.

De Staats-Courant deelt heden het Koninklijk be-
sluit mede, waarbij bewilliging wordt verleend tot het
verhuren van den duur der „Tweede Zee-
Maatschappij” gevestigd te Amsterdam.

Het Staatsblad n.º 188 deelt het handels- en
scheepvaartverdrag mede, den 25 februarij l. tusschen
Nederland en Turkije gesloten.

Het Staatsblad n.º 194 bevat een Koninklijk be-
sluit van den 26 november l., waarbij vrijdom van
accijns op de steenkolen wordt toegekend ten behoeve
van fabrieken tot het carboniseren van turf en tevens
tot het trekken van ammoniac, teer en paraffine.

De audientie van den Minister van Oorlog zal op
dinsdag den 16 dezer plaats hebben.

De Commissaris des Konings in de provincie Zuid-
holland heeft goedgevonden, met wijziging van de
bij het besluit van den 23 september l. vastgestelde
nieuwe algemeene afstandstafel voor dit gewest, ter
regeling van reiskosten in regterlijke zaken, te be-
palen, dat de afstand der gemeents Hazerswoude, tot
de hoofdplaats van het kanton Alpen, bedraagt
11,2 mijlen, Pernis, tot de hoofdplaats van het arron-
dissement Dordrecht, bedraagt 25,3 mijlen; waarnaar
mitsdien de reiskosten der geneeskundigen, getuigen,
griffiers, deurwaarders en andere bij het decreet van
den 18 juli 1811 bedoelde personen behooren te worden
berekend.

Ter vervulling der vacature, ontstaande door het
vertrek van ds. A. Barenbrugh naar Tholen, is bij de
Hervormde gemeente te Meerkerk (el. Gouda) bij
meerderheid van stemmen een tweetal van kandidaten

geformeerd, bestaande uit de heeren P. L. Moens
en V. Koningsberger. Dit tweetal is reeds aan de
Ambachtsvrouw aangeboden, om daaruit eene keus
te doen.

Bedankt voor het beroep naar de Doopsgezinde
gemeente te Alkmaar door ds. S. Gorter, pred. te
Aalsmeer.

DORDRECHT 10 december. — Door ds. W. J. O.
Sluiter zijn, ter inschrijving op het Grootboek ten
behoefte der diakonie-armen van de Ned. Hervormde
gemeente alhier, van een onbekenden gevef gefeester
ontvangen zes certificaten werkelijke schuld, ieder
groot f 1000, rentende 2½ ten honderd.

— Gisteren avond omstreeks half zes ure brak te
Oud-Alblas brand uit op de boerenhofstede bewoond,
behalve door de eigenaresse de wed. J. van Asperen,
door den huurder van die stelling H. van Buren, en
wel in het door laatstgenoemde in huur bezetene ge-
deelte. De brand was dadelijk zoo hevig, dat van
de 16 stuks vee en 2 paarden slechts 5 stuks vee is
kunnen gered worden, terwijl de voorraad van hooi,
stroo enz., benevens de inboedel, tevens eene prooi
der vlammen werd. Omstreeks 9 ure des avonds
was de vrees voor de op geringen afstand gelegen
buren geweken. De oorzaak is onbekend. De voorraad
en inboedel van den huurder is voor f 3500 bij de
Tielsche Maatschappij verzekerd, zoo ook de hofstede
voor f 3000. De inboedel der eigenaresse is niet
verzekerd.

AMMERSTOL 10 december. — De zalmvisserij al-
hier, door den lagen waterstand begunstigd, wordt
nog altijd gaande gehouden; in de laatst verloopen
14 dagen bedroeg de vangst 66 stuks, gemiddeld ter
zwaarte van 1½ Ned. G; de prijs varieerde van
f 1.35 tot f 1.50 per 5 ons.

HELLEVOETSLUIS 10 december. — Met 20 dezer is
de luit. ter zee 2de kl. G. Kruys, aan boord van het
wachtschip alhier, op non-activiteit gesteld, en wordt
vervangen door den luit. ter zee 2de kl. A. L. K.
graaf van Limburg Stirum.

's GRAVENHAGE 11 december. — Naar men ver-
neemt zullen HH. KK. HH. Prins en Prinses Hendrik
tegen het laatst dezer maand van Luxemburg in de
residentie terugkeeren.

— De Minister van Staat, de heer Dirk Donker
Curtius, is sedert eenige dagen ernstig ongesteld en
daarbij zeer zwak.

— Met genoegen verneemt men dat onze jeugdige
stadgenoot de heer Hekking, elève van de Koninklijke
muziekschool alhier, gisteren avond op het studenten-
concert Aurora, te Delft, weder schitterenden bijval
heeft verworven. Meer en meer draagt zijn spel de
Elijken van studie en voortgang; onderanderen
werd de uitvoering van Mendelssohn's concert daverend
toegejuicht. Ieder die dit werk kent, weet welke
moeijeligheden daaraan verbonden zijn. Na afloop
van het programma werd op algemeen verlangen nog
een stuk door den heer Hekking voorgedragen.
Eerlang zal hij eene kunstreis naar het buitenland
doen. Alles doet verwachten dat Nederland in hem
een zijner beroemdste violisten zal kunnen aanwinnen.
— Heden heeft het Provinciaal Gerechtshof in Zuid-
holland, onder voorzitterschap van den heer mr. J.
A. Philippe, uitspraak gedaan in de zaak van H. D.
te Rotterdam en van A. v. B. te Delfshaven woon-
achtig, ter zake van diefstal bij nacht in een be-
woond huis door meer dan één persoon, door middel
van uit- en inwendige braak; de eerste werd ver-
wezen tot zeven en de tweede tot tien jaren tuchthuis-
straf. De tweede beschuldigde was reeds driemaal
veroordeeld geweest.

AMSTERDAM 10 december. — In de heden gehouden
zitting van den Gemeenteraad is een ingekomen brochure
over de doegraving van Holland op zijn smalst, door
den heer M. H. Suringar, voor kennisgeving aange-
nomen, onder dankbetuiging aan den schrijver, ter
raadszitting tegenwoordig. Omtrent een adres van J.
Galman, om uitstel met het indienen van zijn plan
enz., ter uitbreiding van de stad aan de IJ-zijde,
werd de beslissing aangehouden, tot dat eene beslis-
sing zal zijn gevallen omtrent de verbinding van de
Noord- met de Zuiderzee.

NIEUWE DIEP 10 december. — Ll. zaterdag is alhier
een marinier overleden aan eene verwonding in de
keel, veroorzaakt door het inslikken van eene schel-
vischgraat. De keel werd geweldig opgezet, waardoor
het spreken geheel belet en de ademhaling bemoeijelijkt
werd. De ongelukkige heeft acht dagen geleden en
is een smartelijken dood gestorven.

MIDDELBURG 10 december. — In de heden gehou-
den zitting van den Gemeenteraad is benoemd tot
gemeente-opzichter bij de fabriekage de heer C. L. van
Sorge, alhier, met 11 van de 15 uitgebragte stemmen.
De heer W. de Geer, te Leyderdorp, bekwam 2
stemmen.

ARNHEM 10 december. — Ll. maandag liep het
gerucht dat eene dienstmaagd, op het landgoed de
Zijpe, nabij deze stad, heimelijk zoude zijn bevallen.
en haar kind om het leven zoude hebben gebracht.
Nadat een geregeld onderzoek was ingesteld, mogt
het gelukken het kind in een der secreetputten van
gezegd huis te vinden.

OOTMARSUM 10 december. — Met zekerheid kunnen
wij mededeelen, dat even als te Almelo, ook te dezer
plaatse een aanvang zal gemaakt worden met het
spinnen van koehaar. Bij de thans heerschende en
dagelijks verergerende lusteloosheid in de katoen-
industrie, zal deze onlangs in Twenthe ingevoerde
tak van nijverheid aan vele werklieden werk verschaffen
en hun zoodoende eenigermate die verdienste vergoe-
den, waarvan zij door den stilstand der katoenfabrieken
zijn beroofd.

— Ter vervanging van den heer dr. P. A. Moquette,
door wiens vertrek naar Meppel de betrekking van
rector aan het gymnasium alhier is opengevallen, is
onlangs door den Minister van Binnenlandsche Zaken,
op voordragt van het gemeentebestuur, voor die be-
trekking benoemd de heer dr. Guicherit, van Haarlem.

Gemeenteraad van Rotterdam.

Zitting van Donderdag 11 December.

Voorzitter: de heer Burgemeester.
Tegenwoordig 30 leden; afwezig de heeren Bichon
van IJsselmonde, Blankenheym, Blom, Hoynck van
Papendrecht, Mülders, Plate, Prins, van Rijktevoersel
en van der Wens.

Nadat de notulen der vorige vergadering gelezen
en goedgekeurd waren, deelde de Voorzitter mede
dat de volgende stukken waren ingekomen:

1º, van Burgemeester en Wethouders mededeeling,
dat het bestuur der registratie berust had in de uit-
spraak der Regtbank in de zaak wegens de bereke-
ning der regten op het zoogenaemde bemalingscontract
van den polder Cool, weshalve de te veel betaalde

geldten aan de gemeente zullen worden terugbetaald.—
Voor kennisgeving aangenomen.

2º, van Gedeputeerde Staten de goedkeuring op de
Raadsbesluiten tot het doen van verschillende verhurin-
gen, op de gemeente-rekening van 1861, op de supplettoire
kohieren der plaatselijke directe belasting voor het
lopende jaar, en op het Raadsbesluit tot het over-
dragen van grond aan den heer D. L. W. van Mierop,
alsmede magtiging om met het Gemeentebestuur van
Zalt-Bommel in overleg te treden over de herziening
van het beurtverdrag. — Mede voor kennisgeving
aangenomen.

3º, van Burgemeester en Wethouders een voorstel
om het venom besluit nopens den afstand van grond
aan den heer D. L. W. van Mierop weder in te trekken
wegens gerezen moeijeligheden, daar gebleken is van
eene verkeerde tennaamstelling op het kadaster, waarvan
vooraf eene rectificatie zal moeten plaats hebben. —
Goedgekeurd.

4º, van de commissie van bestuur voor de scholen
van meer uitgebreid lager onderwijs mededeeling, dat
de plaats van den heer P. K. Görlitz in die commissie
nog moet worden vervuld, wordende daarvoor aan-
bevolen de heer dr. M. C. Mensing. — Ter visie gelegd.

5º, van de commissie voor de tusschen- en burger-
scholen mededeeling, dat de heer mr. J. B. L. Wenkholt
als lid dier commissie aan de beurt van aftreding is,
terwijl in de plaats van den heer mr. R. T. Bijleveld,
die de stad verlaat, mede een ander lid moet worden
benoemd, wordende tot vervulling der beide vacatures
aanbevolen de heeren mr. H. W. de Graaf en mr.
D. H. Delprat. — Mede ter visie gelegd.

6º, van de commissie van bestuur voor het Krank-
zinnigengesticht eene voordragt voor de benoeming
van een lid dier commissie in de plaats van den heer
J. F. Schuur, die aan de beurt van aftreding is;
de voordragt bestond uit de heeren mr. J. P. J. d'Aguin
en mr. J. J. de Berset. — Ingevalje ter visie gelegd.

7º, van de commissie van administratie over het
Ziekenhuis aan den Coolsingel mededeeling, dat de
heer F. J. Plate als Raadslid in die commissie aan de
beurt van aftreding is. — Wordt besloten in de volgende
vergadering tot eene nieuwe benoeming over te gaan.

8º, van de plaatselijke commissie van geneeskundig
toezicht mededeeling, dat de heeren dr. C. H.
van der Looy en P. J. Haasman als leden dier
commissie aan de beurt van aftreding zijn, terwijl ook
nog vervuld moeten worden de plaatsen van de heeren
dr. A. G. van Stipriaan Luspisius en A. F. van der
Vliet, wordende de volgende vier dubbelletten inge-
leverd: 1º, de heeren dr. C. H. van der Looy en
S. J. W. de Lange; 2º, de heeren P. J. Haasman
en A. C. Cramer; 3º, de heeren dr. A. P. P. Kist
en dr. H. van Vollenhoven, en 4º, de heeren W.
Robertson en P. Brouwer Rz. — Ter visie gelegd tot
de volgende vergadering.

9º, van de Kamer van koophandel en fabrieken
twee dubbelletten voor de benoeming van twee leden
in de commissie tot het examineren van varenslieden,
in de plaats van de heeren F. J. Plate en Rad.
Baelde, die aan de beurt van aftreding zijn en van
welke de laatste verzocht heeft voor eene nieuwe be-
noeming niet weder in aanmerking te komen. De
dubbelletten waren zamengesteld als volgt: 1º, de
heeren F. J. Plate en J. Antheunis, en 2º, de heeren
J. G. L. van Dorp en R. W. Besier. — Mede ter
visie gelegd tot de volgende vergadering, zullende dan
ook tevens moeten worden overgegaan tot de be-
noeming van twee leden in dezelfde commissie, in de
plaats van de heeren J. P. A. Francois en H. J.
Minderop, die mede aan de beurt van aftreding zijn.

10º, mededeeling van Burgemeester en Wethouders,
dat wederom vijf perceelen open grond voor het
Tweede Nieuwewerk onder de hand verkocht zijn, en
wel 1 a f 8, 1 a f 8½, 1 a f 9 en 2 a f 7 per vierk.
el, zoodat thans nog slechts 1 te verkoopen overig
blijft. — Voor kennisgeving aangenomen.

11º, van dezelfde het rapport nopens het jaar-
lijksch bezoek in de verschillende gestichten welke
geubsidieerd worden. — Ter visie gelegd.

12º, van heeren curatoren van het Erasmusiaansch
Gymnasium een voorstel om de jaarwedde van den
leeraar in de Hoogduitsche taal met f 200 te ver-
hoogen en tot f 800 te brengen, ingaande met 1
october dezes jaars. — Goedgekeurd.

13º, van Burgemeester en Wethouders een voorstel
tot het doen eener af- en overschrijving op de be-
grooting van het lopende jaar, wegens betaling van
nog niet opgevorderden interest. — Goedgekeurd.

14º, een adres van den heer G. Japikse, houdende
verzoek om ontslag als hoofdonderwijzer van eene der
tusschenscholen, aangezien hij te Leyden tot hoofd-
onderwijzer benoemd is. — Wordt besloten het ge-
vraagde eervol ontslag te verleenen, ingaande den 1
januarij 1863, en zoo spoedig mogelijk tot eene
nieuwe benoeming over te gaan.

15º, een adres van mej. C. M. van Os, houdende
verzoek om ontslag als hulponderwijzeres aan eene
meisjesschool der 1ste klasse, ingaande met 1 januarij
aanstaande, uit hoofde zij het Land gaat verlaten. —
Mede ingewilligd.

16º, van Burgemeester en Wethouders verschillende
met de directie der Nederl. Stoomboot-Maatschappij
gewisselde stukken over het meerder gebruik van
steenkolen voor de machine van het Oostelijk Stoom-
gemeen dan aanvankelijk bepaald was; Burgemeester
en Wethouders adviseerden desniettegenstaande tot de
aanvaarding van het stoomwerktuig over te gaan,
waartoe zij magtiging verzochten. — Ter visie gelegd.

17º, van dezelfde een voorstel, om het bovenhuis
aan de tusschenschool in den Opperp op nieuw onder
de hand te verhuren voor f 275 in het jaar. — Goed-
gekeurd.

18º, missives van de heeren H. T. Löhnis, dr. N.
W. P. Rauwenhoff, dr. D. de Loos en dr. G. Ph. F.
Groshans, om te berigten dat zij de benoeming tot
leden in de Openbare Gezondheids-Commissie aanne-
men. — Voor kennisgeving aangenomen.

19º, van de commissie van het burgerlijk Armbe-
stuur een voorstel, strekkende om voor het volgende
jaar dezelfde maxima van bedeeeling vast te stellen
als voor het lopende jaar, slechts met eene geringe
wijziging. — Goedgekeurd.

20º, een request van den heer W. van Houten P. Jz.,
houdende verzoek om benoemd te worden tot makelaar
in metalen enz. — Ter visie gelegd tot de volgende
vergadering.

21º, een adres van de erven van vrouwe C. M. Thooft,
geb. Hubert, die in overleg wenschen te treden over
door hen ter bebouwing uit te geven gronden, opdat
die bouw zoo mogelijk in verband gebracht kunne
worden met het stratenplan. — In handen gesteld van
Burgemeester en Wethouders tot het uitbrengen van
een prae-advies.
En 22º, een adres van den stalhouder P. J. L. van
Nuys, die vergunning verzoekt om voor zijn stal in
de Raamstraat eene mestbak te mogen plaatsen. —
Ter afdoening gesteld in handen van Burgemeester
en Wethouders.
Na de mededeeling der ingekomen stukken werd
overgegaan tot het doen van verschillende benoemingen
en werden benoemd:
tot leden in de Plaatselijke Schoolcommissie, de

heeren mr. H. A. A. van Berkel met 27, E. L. Jacobs
met 26, dr. J. G. Minderop met 26, mr. L. J. J.
Philips met 24 en mr. J. W. Munst met 25 stemmen
tot lid in de commissie voor de Rijnvaart, de heer
J. C. J. Philippi met 22 stemmen;
tot hulponderwijzer aan de 2de tusschenschool
de heer W. C. van Vassel met 23 stemmen;
tot hulponderwijzer aan de 1ste tusschenschool
de heer L. de Neef met 22 stemmen;
tot hulponderwijzer aan de 2de tusschenschool
de heer J. C. Emijs met 25 stemmen.

De behandeling van het adres van den heer
Cohen, houdende verzoek om benoemd te worden tot
makelaar in tabak, werd nog uitgesteld tot de vol-
gende vergadering, daar door den adressant nog ver-
schillende stukken waren ingezonden, welke ter
zitting van de leden werden gelegd.

Nadat vervolgens eene korte vergadering met gesloten
deuren gehouden was, kwam in behandeling de ontwerp-
verordening voor eene Vormschool voor jeugdige
onderwijzeressen enz., welke goedgekeurd werd. Om
eene vraag van den heer van Oordt, antwoordde de
Voorzitter, dat het bestuur over die Vormschool
gaat van de Plaatselijke Schoolcommissie.

Uit hoofde van het vergevorderd uur werden
beraadslagingen over den afvoer van faecale stoffen
uitgesteld tot de volgende vergadering en werd
zitting gesloten.

Burgerlijke Stand.

ROTTERDAM 11 December.
OVERLEDEN: J. G. Fieker, 55 j., 33 j. — H.
Deflers, man van E. Kollemans, 55 j. — J. C. E.
wdr. van G. Iteljaan, 57 j. — H. Cortecass, wed.
A. van Velzen, 54 j. — J. J. van Dijk, z., 1 j. —
M. van Struyk, z., 9 j. — C. van Demmers, vrouw van
Röder, 76 j. — M. J. Breve, d., 3 m. — A. E.
den Hamer, d., 3 m. — J. Hoek, z., 5 m. — A. J.
Kralingen, wed. van J. H. van der Heim, 62 j. —
P. Timmermann, man van F. A. Ceelieck, 34 j. —
BEVALLEN: J. Riekel, geb. Smieking, levenl. d.
W. Rijnhout, geb. Nieuwenhuizen, levenl. z. — S.
Schaay, geb. Finkler, z. — L. Heyna, geb. van
Hoeven, d. — G. Lussenburg, geb. Verheul, d. —
Pakker, geb. de Groot, z. — J. Harteveld, geb. de
z. — A. M. Oelrich, geb. Schuur, z. — M. Tunderman,
geb. van der Rijk, z. — H. Recourt, geb. Kraafland,
d. — C. Boven, geb. van Munster, d. — C. J. Elderling,
geb. Schekermans, d. — M. van den Heerik, geb.
den Horik, d. — C. van Veen, geb. van den Brule,
J. Bruens, geb. Rubens, d. — M. E. Verhey, geb.
Muus, d.

SCHAAKSTRIJD

tusschen de Schaakgenootschappen
Oefening en Beleid, en Vermaak door Oefening
te GOUDA, en te ROTTERDAM.

Tweede Correspondentie-partij.	
Gouda, Wit.	Rotterdam, Zwart.
F 3 — E 4	41 A 2 — B 3
E 4 — D 4	42 B 3 — B 4
E 5 — E 6	43 A 7 — A 6
C 7 — D 5 +	44 B 4 — A 4
D 4 — C 5	45 H 6 — F 5
E 6 — E 7	46 F 5 — G 7
D 5 — C 7	47 A 6 — A 5

249ste Staats-Loterij.

5de Klasse, 8ste Lijst.
Trekking op 11 December.

GETROKEN PRIJZEN.	
Prijs van f 1000: N.º	2628 4855 6091 12637
" " - 400: "	6944 12345 12593 17487
" " - 200: "	17547 18783
" " - 100: "	612 3459 12474 12526
" " - 100: "	13877 14232 19178 32112
" " - 100: "	218 1930 2886 3971
" " - 100: "	5838 6767 8183 8267
" " - 100: "	8880 9985 18370 18912

Prijzen van f 70:	
72 2549 6195	8019 10744 13772 16274 18367
602 2578 6241	8115 10890 13781 16445 18490
684 2655 6279	8232 10893 13853 16602 18500
731 2846 6288	8258 10968 13880 16622 18500
746 2936 6350	8259 10980 14014 16659 18500
751 3033 6472	8379 11049 14065 16689 18700
829 3090 6534	8425 11269 14123 16743 18700
1199 3501 6731	8450 11282 14154 16782 18700
1213 3574 6872	8509 11403 14403 16804 18800
1287 3575 6885	8617 11452 14426 16847 18900
1442 3713 6937	8648 11600 14492 16862 18900
1510 3755 6940	8669 11728 14589 16979 18900
1625 3763 6941	8689 12013 14594 17209 18900
1635 4091 6986	8888 12093 14653 17274 18900
1739 4098 7014	9025 12267 14834 17323 19000
1850 4101 7093	9141 12435 14903 17413 19000
2018 4128 7104	9274 12469 14916 17494 19000
2124 4132 7108	9284 12470 15282 17513 19100
2126 4207 7111	9301 12531 15370 17642 19200
2133 4525 7167	9447 12831 15510 17659 19200
2187 4544 7311	9471 12837 15542 17783 19200
2193 4559 7547	9581 12839 15575 17815 19300
2195 4672 7549	9653 12973 15653 17861 19300
2201 4784 7550	9791 12995 15763 17885 19300
2305 4819 7551	9932 13018 15857 17912 19300
2340 4966 7628	10100 13103 15922 17923 19300
2369 4978 7641	10186 13150 16072 17979 19300
2375 4979 7734	10203 13186 16093 17982 19300
2397 5417 7754	10301 13312 16095 18026 19300
2418 5577 7833	10353 13366 16119 18202 19300
2422 5707 7847	10477 13430 16132 18214 19300
2428 6082 7916	10554 13763 16161 18307 19300
2534 6158 7950	10639 13771 16221 19300

Handen geheel overaardend en ook in buitenl. is variatie. Grieken 15½ tot 16½.

PARIS 10 December.

Bank-Actien 3998.75; Credit Mobilier 1105.44; dito Spoorw. Aand. 430. Napels 150. Spanje 2 pc. —; dito Buitenl. 3 pc. —; dito Binnel. 3 pc. 50½; dito Passieve Oostenrijk 5 pc. 81½. Italië Leen. —.

meer weinig handel daalden de meeste fondsen weder.

AMSTERDAM 11 December.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Werk. Schuld 2½ pCt.	63 1/2	63 3/4	
ditto dito 3	76		
ditto dito 4	99 1/2	99 3/4	
O.-I. Leening 4	98 3/4		
Amort. Synd. 3½			
Hand. Maats.	138 3/4		
Holl. Spw. 4½	101		
Rijn-Spw. 4½			
Cert. Rotheck 2½			
Buitenlands 2	45 1/2	45 1/2	45 1/2
ditto 3	53 1/2	54 1/2	
Blumenlands 3	49 1/2		
Amort. Schuld			
Bew. v. Coup. 8 1/2	8 3/4	8 3/4	8 3/4
Obbligatien 3 pCt.	45 1/2		
ditto 1856/60 3	45	45 1/2	45
ditto 1862 3	45		
Ob. Hope en C. 5	102		
ditto 1828/29 5	101		
Cert. 1851/33 5			
d. 1840 4	75 1/2		
d. Stiegels 4	75 1/2		
d. d. Nieuwe 5			
d. d. 1855 N. 5	90 1/2	90 1/2	
d. n. Lond. 3	58 1/2		
N. Leen. 1862 5	90 1/2	90 1/2	90 1/2
Inscr. v. Ass. 6	53 1/2		
Cert. v. dito 6	53		
Spw.-Actien 5	200 1/2	200 1/2	
Aand. 1835 4			
Spw.-Oblig. 4 pCt.	81 1/2		
Obblig. 1859 5	103 1/2		
Aand. 1854 3½			
Ob. Goll en C. 5	59 1/2		
d. dito 4			
d. Met. Oude 5	56 1/2	56 1/2	56 1/2
d. Metalliek 2½	28 1/2	29 1/2	28 1/2
d. n. te Ana. 5	76 1/2	77 1/2	76 1/2
d. Nat. Met. 5	63 1/2	64	63 1/2
W. Ad. 1 250 4	233		
1824, 1824, 100 5	98 1/2		
Obbligatien 2	22 1/2	22 1/2	22 1/2
Uitgestelde 1	11 1/2	11 1/2	11 1/2
Obbligatien 4½	20 1/2		
Uitgestelde 1½	6 1/2	6 1/2	6 1/2
Obbligatien 3	28 1/2	28 1/2	28 1/2

11½. Mexico, 3 pc., 28%.

Prijzen der Coupons: Metall. f 24.30; dito Nation. f 28.80; Napels. f —; div. Eng. per £ f 11.62½; 5 pc. Eng. Russen f —; Fransche f 55; Belgische f 55; Pruis. f 34½; Spaans. Piasters f —; dito Coup. per fr. —; Hamb. Russen f —; Russen in Z. R. f —; Pap. Roeb. —; Pools. in fl. 26½; Pools. in Roeb. f —; Dollars f —.

ROTTERDAM 11 December.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Nederl... Werk. Schuld 2½ pCt.	63 1/2	63 1/2	63 1/2
Spanje... Oblig. 3 nu 2	45 1/2	45 1/2	45 1/2
Amortiss. Schuld	23 1/2		
Portugal... Oblig. 1862 3	45		
ditto Oblig. 1856/60 3	44 1/2		
Rusland... Obl. St. 1855. 5	90 1/2		
ditto Amst. 4½	90 1/2		
d. Spw.-Ad. 5	200 1/2		
Oostenr... Obl. in Metall. 2½	28 1/2		
ditto dito 5	56 1/2	56 1/2	56 1/2
d. Nationale 5	63 1/2		
Ad. fl. 250, 1854	232 1/2		
Venez... Obl. 1½	11 1/2		
Stellen 41			
Grenada... Obligatien 4½	20 1/2		
Mexico... Obl. 3	29 1/2	29 1/2	29 1/2
Grieken... Obl. 5	13 1/2		
Coupons 1½			
Illinois... Obl. 7	79 1/2		
Turkije... Binnel. 6	37 1/2		
Galveston, Spw. Fransche 8	17		

Bij matigen handel leverden de prijzen over 't geheel weinig verandering op.

Het Comité der Effecten-Handelaren, A. J. DE JONGH, Secretaris.

Laatste prijzen ten drie ure: N. W. S., 4 pc., 99 1/2. Portug., Oblig. 1862, 3 pc., 44 1/2; dito 1856/60, 3 pc., 44 1/2; Oostenr., Metall., 2½ pc., 29; dito Oude, 5 pc., 56 1/2, 1/2; dito Nation., 5 pc., 63 1/2. Mexico, Oblig., 3 pc., 29. Turkije, Binnel., 6 pc., 37 1/2. Griekenl., Oblig., 5 pc., 13. Galveston, Spoorw.-Oblig., 8 pc., 22 1/2, 23; dito Stellen, 8 pc., 22 1/2.

Officiële Wisselkoersen.

ROTTERDAM 11 Dec. 2 maanden. Kort.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Londen 11.62½	11.68½		
ditto 3/m.	11.59½		
Parijs 55 1/2	55 1/2		
ditto 3/m.	55 1/2		
Bordeaux 55 1/2	55 1/2		
Hamburg 34 1/2	35 1/2		
Genoa 45 1/2			
Livorno 45 1/2			
Napels 77 1/2			
Petersb. 169			
Livorno 45 1/2			
Genoa 45 1/2			
Napels 77 1/2			
Aantwerp 172			
Berlijn 172			

AMSTERDAM 11 Dec. 2 maanden. Kort.

	l. k.	h. k.	gebl. k.
Londen 11.63½	11.70		
Parijs 55 1/2	55 1/2		
Bordeaux 55 1/2			
ditto 3/m. 55 1/2			
Hamburg 34 1/2	35 1/2		
Genoa 45 1/2			
Livorno 45 1/2			
Napels 77 1/2			
3 maanden. zigt.			
Madrid 238			
Cadix 237			
Sevilla 235			
Billbao 235			
Lissabon 41			
Porto 40 1/2			
Petersb. 170			
6 weken. zigt.			
Weenen 96			
Augsburg 98 1/2			
Frankfurt 98 1/2			
Rotterdam 1/2			

Disconto 4 en 4½ pc.

Handelsberigten.

ROTTERDAM 11 December.

De heden alhier gehouden veilingen zijn afgelopen als volgt: 330 k. geconfectie Gember, 267 k. verkocht van 70 tot 73 c. en 63 k. opgeh.; 39 v. Palma Amandelen 9 v. verkocht tot f 31½ en 30 v. opgehouden.

Gronen. Verkocht: Tarwe, per 2400 kilo (129/130 €) witbonte Poolsche f 368; per idem (129/130 €) Nieuwe Bovenl. Ris f 312; 159 € puike Poolsche f 375. Rogge, 147 € Taganrog f 220.

SCHIEDAM 11 December.

Gronen. Verkocht: Rogge, 145 € Riga Perol. f 232 6/w; 144 € Jar. Pernau f 242 6/w. Gerst, 128 € N. Libau f 186 cont., f 188 6/w; 133 € N. Course f 197 3/m. Moutwijn, per Ned. vat zonder fust f 13.75. Jenever. —; Amsterdam. —; 19.25. Amst. Proef. —; 20.50. Alles zonder de belasting.

Spoeijng per Ketal. — 1.50.

DELFT 11 December.

Boter. Heden zijn de prijzen geweest f 51 a f 58; ter markt zijn verkocht 241/8 en 107/16.

DORDRECHT 11 December.

Gronen, Zaden enz. Niettegenstaande de aanvoer van Jarige en Nieuwe Zeeuwache, Vlaamsche en Overmaasche Tarwe aan onze markt heden kleiner was dan vorige week, bestond voor dezelve weinig kooplust en ging tot 20 a 30 c. lager traag van de hand. Zomer wederom weinig ter veil en wel te verkoopen. Jar. Zeeuwache, Vl. en Overm. f 10 a f 10.80; Nieuwe dito f 9.40 a f 9.90; mindere en blaauwe f 8.50 a 9.10, en Zomertarwe f 8.30 a f 8.60. Rogge. Zeeuwache, Vl. en Overm. vond in de mooie soorten tot 10 c. hooger goede vraag. Zeeuwache, Vl. en Overm. f 7.10 a f 7.50. Gerst. Zeeuwache en Flakk. Winter en Zomer traag en wederom 10 tot 20 c. lager afgegeven. Zeeuwache, Flakk. en Overm. Winter f 4.70 a f 6 en Zomer dito f 4.50 a f 5.40. Speltiets blaauwer; de aangevoerde Overmaasche partijjes golden f 3 tot f 3.30 naar kwaliteit. Haver. Inl. Voeder en Dikke was tot vorige prijzen vlug te verkoopen. Zeeuwache en Inl. Voeder f 2.70 a f 3 en Dikke dito f 3.20 a f 3.60. Boekweit in het Water niet ter veil, van den Zolder werd eene partij Peel. niet mooi, tot f 170 per 2100 Ned. € opgebruimd. Paardenboonen meerder ter markt en 20 c. lager, Overm. Zakgoed f 6.20 tot f 6.60 en gestorte Zeeuwache en Vl. f 6.70 tot f 6.80 verkocht. Duivenboonen worden weinig kooplust en moesten 50 c. lager van f 7 tot f 7.50 afgegeven worden. Witte Boonen meerder gevraagd; Walch. f 9.50 tot f 10 en Zeeuwache f 7 tot f 8.50 volgens kwaliteit besteed. Bruine Boonen. Zeeuwa. en Vlaams. vonden van f 7.50 tot f 9 naar deugd redelijken aftek. Blaauwe Erwten weder ruim uit Zeeland en Flakkée aangevoerd en moesten wederom 20 c. lager van f 6.20 tot f 7.30 verhandeld worden. Witte Erwten vinden ook weinig vraag, Koningsb. zijn van f 7.50 tot f 7.60 te koop. Koolzaad onveranderd en wel te verkoopen; voor puike gestort Overmaasch is f 81, Zeeuwach en Overmaasch Zakgoed van f 79 tot f 76 volgens kwaliteit verhandeld. Op 9 vat in April te leveren werd hetzelfde op f 86 gehouden. Lijnzaad heeft vorigen prijs 111 € Archangel f 390 opgebracht. Inlandsch Zeeuwach Zaa-Lijnzaad blaauw, late soort was van f 9.90 tot f 7 en 2de soort van f 5.90 tot f 6 per 31½ koppen gemakkelijker te koop. Kanariesaad in prijs onveranderd, de aangevoerde partijjes golden f 9 tot f 10.50 volgens kwaliteit. Hennespaad lager, mooi Inlandsch van den Zolder tot f 250 aangeboden. Raapolle prijshoudend. Vliegend tot f 48 verhandeld en 1 Mei tot dien prijs te koop. Lijnolie met toenemenden voorraad slap tot merklijk lager prijs. Vliegend a f 40½ aangeboden. Raap- en Lijnkoeken tot vorige prijzen te koop. Harde Raapkoeken f 83 a f 86; idem Lijnkoeken f 105 a f 110, en zachte Lijnkoeken f 135 a f 145, per 1040 stuks.

GOUDA 11 December.

Kaasmarkt. Aanvoer 20 partijen. die van f 20 tot f 22½ verkocht zijn; de markt overaardend.

AMSTERDAM 11 December.

Tabak. Gisteren zijn na beurs nog afgedaan 100 v. Maryland per Eengle.

Wol. Uit de eerste hand zijn heden afgedaan 26 b. Kaapche.

Mahoniehout. 368 blokken ongebloemd Domingo in veiling zijn meereendeels verkocht tot 18 a 26 c.; 6 kav. werden opgeh. tot 20 a 22 c.

Gronen. Heden verkocht Rogge op levering Maart en Mei a f 189.

GRONINGEN 9 December.

Gronen ens. Tarwe tot eenige verhooging verkocht: 120, 123 a 127 € N. Ommel. Roode f 7.50, f 7.75, f 7.90, f 8.15 a f 8.30, f 8.55 en 116, 120 a 123 € N. Oldam. dito f 6.90, f 7.10, f 7.30, f 7.50 a f 7.70, f 7.90. Rogge tot vorige prijzen aan consumtie: 120 a 123 € Buitenl. f 7.10 a f 7.40 en 107, 110, 113 a 116 € N. Inl. f 5.60, f 6, f 6.40 a f 6.80. Boekweit meest als

voren: 110, 113 a 116 € N. Grijze Zand f 5.50, f 5.90 a f 6.30; 110, 113 a 116 € N. Zwarte Zand f 5.40, f 5.80 a f 6.20, en 113 € N. Veen f 5.70. Gerst in alle soorten 5 c. lager: 89, 92, 96 a 99 € N. Winter f 3.75, f 4.25, f 4.75 a f 5.25; 92, 96 a 99 € N. Zomer f 3.90, f 4.30 a f 4.70, en 107 € N. Knobbe f 5.70. Haver in alle soorten tot goed vorige prijzen wel te plaatsen: 78, 82, 85 a 89 € N. Dikke Brouw f 3.50, f 3.50, f 3.70 a f 3.90; 65, 68 a 72 € N. Witte Voer f 2.50, f 2.55, f 2.70, f 2.75 a f 2.90, f 2.95, en 65, 68, 72 a 75 € N. Zwarte Voer f 2.35, f 2.40, f 2.55, f 2.60, f 2.75, f 2.80 a f 2.95, f 3. Paardenboonen prijshoudend, de besten f 6.10 a f 6.30, en de minderen f 5.25 a f 5.90. Gort met geringen omzet, puike f 8.75 a f 9.25. Parel per 100 Ned. € van f 11.75 a f 17. Koolzaad goed prijshoudend. Geel Mostaardzaad stil, eene knappe goed drooge partij werd tot f 11.50 aangeboden. Raapolle f 46.25. Lijnolie f 41.

LONDON 10 December.

Suiker vast; van W.-Ind. werden 690 v. tot vorige prijzen afgedaan, 114 t. Surinam. bedongen 34, 100 z. Native br. Madras 30, 2000 z. Madras greinijng grocery bedongen middl. a good 40/ a 42/6, flae 44/ a 44/6. Geraffin. flauw. Melass. vast, Antigua en St. Vincent 15/ a 15/6. — Rum vast, Demerary 1/6½ a 1/7, blanke Loewards 1/5, bruine 1/6. — Koffij stil, 3000 b. nieuwe Santos zellende naar Triest bedongen 69/6. — Thee met goeden handel, goede kwal. bedingt vasten prijs. — Rijst flauw, Moonghy 8/3. — Peper stil, middl. wit Madras 5½ d., lange van Amst. aangevoerd 30. — Vruchten. Valencia Rozijn vaster, fair a good 26/ a 31/; Selected 37/ a 43/; Reme 32/ a 35/; — Jute iets hooger in prijs. — Hennis met belangrijke omzettingen; tot geh. prijs werden 3 a 5000 b. afgedaan. De markt is vast. 1000 b. bedongen f 23.10 a 24.10 voor common a fair roping. — Katoen met goede vraag ¼ d. hooger. — Metaal. IJzer. Schotsch Giet- lger 54/6, Zink vast f 18. — Oms. Lijn- vaster, loco 38/6, Raapals voren 47/6, Patma- 50/1 a 51/; Cocos- stil, Cochin- 57/6, Ceylon 53/6, Palm- flauw 41/; Terpentijn- stil 110/ en 87/6. — Haret flauw. — Talk lager, loco oude 44/6, nieuwe 45/3, Dec. 45/ a 45/3, voorj. 45/3, Maart 45/.

Graanmarkt met goeden aanvoer van buitenlandsche artikelen. Goede drooge Engelsche Tarwe bedong vorige prijzen, goede buitenlandsche onveranderd. Meel als voren. Gerst met redelijken handel tot onveranderde prijzen. Erwten en Boonen flauw. Goede Haver prijshoudend, mindere kwaliteit moeilijker te verkoopen. De aanvoeren bedroegen eergisteren en gisteren: Tarwe 4600 q., Gerst 4420 q., Haver 9190 q., Meel 640 q. en 1000 vastjes.

LIVERPOOL 9 December.

Suiker stil; 75 v. Demerary bedongen 34/6 a 35/2. — Lijnzaad. 420 z. Calcutta zijn verkocht tot 65/6. — Raapzaad. Bombay 63/ a 63/6 voor bruin en 72/ voor blank.

MANCHESTER 9 December.

Manufactures. Garen in de afgelopen week met goeden handel tot eenige prijsverhooging van ruim 1 d. per €. Vooral was er in de laatste dagen goede vraag naar Twist voor Indië geschikt, en men geloofde algemeen dat de prijzen langzamerhand verbeteren zullen. Geweven Goederen zijn voortdurend stil, waardoor de prijsverhooging wordt tegengehouden, en zelfs de hoogste prijzen der vorige week moeilijker te bedingen zouden zijn.

ANTWERPEN 10 December.

Koffij vast doch stil. — Gronen zonder omzet. — Omsaand stil doch vast. — Honig, 80 v. N. Fransche bedongen f 22½ ons.

HAVRE 8 December.

Katoen stil, verkoopen tot 3 ure 368 b. De veiling van O.-Ind. en Syrische liep flauw af; van 618 b. werden slechts 207 b. verkocht. — Suiker. Antilles n.º 4 fr. 46½ ons. — Huiden met veel vraag; M.-V. ges. Saladero Ossen- fr. 65, Rio-Grande ges. Koe- fr. 54½, Rio Janeiro ges. fr. 51, Valparaiso Ossen- fr. 55. — Wol. B.-A. vette fr. 2.25. — Cochenille. 6 cent. grje Honduras bedongen fr. 3.25. — Tabak. 27 v. Kentucky bedongen fr. 250 entr. — Campchehout met eenige vraag tot de lagere prijzen; Haiti, Port au Prince, St. Marc, Miragoan en Aquin fr. 5.50, dito van de Kaap fr. 5.76.

Den 9 December.

Katoen met meerdere vraag, verkoopen 1300 b.; bas 285, trè bas 265, Tinnelly 195.

HAMBURG 10 December.

Koffij vast, doch zonder omzet. — Raapolle per Dec. 31 mb., per Mei 29 1/2. — Gronen. Tarwe in loco flauw, op levering stil. Rogge in loco iets lager, doch zonder omzet.

Weerkundige Waarnemingen op 11 December 1862. — 5 uur v. m.

NAMEN der STAATEN.	BAROMETR. te Maastricht en verschil.	WIND.		TEMPERA- TUUR.	TOESTAND DER Zee.	
		rigting.	kracht.		Lucht.	Zee.
Amsterdam	+ 0.3	Z.W.	—	+ 5.5	regen.	slecht water.
Rotterdam	- 1.5	Z.W.	0	+ 3.2	—	—
Brussel	- 0.9	W.t.Z.	7	+ 5.3	—	—
Londen	—	W.Z.W.	—	—	—	—
Amsterdam	- 0.3	Z.W.t.Z.	1	+ 4.6	—	—
Brussel	759.1	—	2	+ 3.2	—	—
Londen	+ 3.9	Z.W.	veel wind.	+ 7.8	—	—
Amsterdam	+ 2.6	W.	friss. bries.	+ 11.1	—	—
Brussel	+ 5.3	W.Z.W.	0	+ 2.5?	—	—
Londen	+ 1.9	W.Z.W.	5	+ 6.7	—	—
Amsterdam	+ 1.0	W.Z.W.	5	+ 10.0	—	—

Alsoo grootste verschil in Nederland M 1.5 G; generaal idem Hv 6.8 G.

Scheepstijdingen.

Amsterdam (Z.W.) Aangekomen.

Providence, Goodsr, d.º

11 Lion (st.), London

11 de Hoop, Ouwehand, St. Ubes

Zeemanshoop, Hanssens, Gothenburg

Vertrrokken.

11 Svensk Flagg, Adelberg, Cardiff

Alert (st.), Hull

Gr. v. Rechteren (s), d.º

Ydrasil, Christensen, Drammen

Norske Klippen, Stibolt, Tønsberg

Josephine, Gjertsen, dito (Z.Z.W.—W.N.W.)

Ville Aangekomen

8 dec. Alberdina, Pott, Hartlep. n. Schiedam (als bijlegger)

Jan Hero, Naatje, Frederikstad

Oostmahorn Aangek.

8 dec. Willemina Klasina, de Jonge, London

Vr. Martha, Bol, d.º

Katrina, v. d. Meulen, d.º

Hinderkina Jantina, Koning, d.º

Sylph. Lowe, Rotterdam

Wissingen Aangek.

10 dec. Harmonie, Tunteler, Zante

Brennus, la Person, Livorno

Janet Fraser, Innes, Sevilla

Maria, Schleinhege, Rotterdam

New-York In lading

24 nov. Nummer Eins, Brokach, Amst. en Rott.

Peter Rohland, Raake, d.º

Johann Martin, Radmann, d.º

Napels Aangekomen

3 dec. Carmelo, Gambar-della, Amsterdam

San Francesco di Paolo, Gambardella, d.º

Palermo Vertr.

3 dec. Louisa Geerdina, Wever, Hamburg

Lissabon Aangekomen

26 nov. Vereniging, v. Noord, Vlaardingen

28 Rio Dowro, Cunha, Suriname

Professor Kaiser, Lever, Cardiff

Belfast Aangekomen

8 dec. Helena, Diepenbroek, Riga

Liverpool In lading

9 dec. Compagnie, Donema, Kingston (Jamaica)

Troon Aangekomen

8 dec. Helena, de Jonge, Belfast

Cardiff Aangekomen

8 dec. Oceaan, v. Slooten, Gloucester

St. Mary's (Scilly) Vertrrokken.

7 dec. Gouvern. Schomerus, Zillesen, (v. Elmira) Rotterdam

Fanny, Nedahl, (v. Minatitan) Antw.

Falmouth Vertr.

9 dec. Elisabeth, Metus, (v. M.-Video) Liverpool

Charlestown (Cornw.) Aangekomen.

8 dec. Roel flau, de Groot, Nieuwhaven

Folkestone Gepass.

9 dec. Elstina Jantina, Dijk, Genua n. Hamb.

Deal Aangekomen

9 dec. Elisabeth, Zeven, Rott. n. Curacao

Zuid-Voorl. Gepass.

9 dec. Cornelia, Vorenkamp, Hamburg n. Genua (alles wel a. b.)

Londen Aangekomen

9 dec. Leda, Fortman, Boston (A.)

Uitgeklard.

9 Tiberius, Valk, News. en Konstantinopel

10 Twee Gebroeders, Butter, Amsterdam

Gravesend Aangek.

10 dec. Willemina Drenth, Kuen, St. Petersburg

Grimshy Aangekomen

9 dec. Jan Frederik, Wilkens, Stockholm n. Londen

Hull Aangekomen

9 dec. Naahina Lammegeina, Rijnberg, Groningen

Seaham Aangekomen

9 dec. Diana, Harrison, Amsterdam

Shields Aangekomen

9 dec. Engelina Petronella, Nagel, Dundee

Amsterdam 10 dec.

Aangaande den Deenschen schoener Laurits, kapit. Möller, van Villanova herwaarts, bij Egmond gestrand (bev. gemeld), wordt geschreven dat de equipage, uit vijf man bestaande, door de reddingsboot behouden aan wal gebracht is, en de lading fruit beschadigd wordt geborgen.

Het schip Aukelina, kapit. Steur, van hier naar Hamburg, den 2 dezer te Ameland uit zee teruggekomen, is den 4den wegens ingevallen vorst n. Harlingen opgezeild.

11 dec. Aangaande de Nederlandse schepen Margaretha Augusta, kapit. Jongman, van Antwerpen n. Santander, den 8 april 11, v. Vlissingen vertrokken, en Jeanne Marie, k. Kolle, den 22 aug. van Archangel n. de Maas gezeld, heeft men sedert niets vernomen.

Het schip Julie Caroline, kapit. Olsen, v. hier n. Drammen, is, volgens brief van Leith in dato 8 dezer, aldaar met schade binnengeloopen, en moef de lading, waarvan een gedeelte niet onbeduidend beschadigd is, lossen.

Terschelling 9 dec. In den afgelopen nacht is te Oost-Terschelling gestrand het Pruisische galjaanschip Maria Elisabeth, k. Steinorth, v. Memel met gerst n. Schiedam. Van de equipage, uit vier man bestaande, is slechts een jongen of ligt matroos gered.

Marlingen 9 decemb. Gisteren is alhier binnengekomen het schip Albertina, k. Pott, v. Hartlepool n. Schiedam, als bijlegger, lek en met meer andere schade.

Heden zijn in de Blaauwe Slenk gearriveerd de schepen Maria, k. Voordewind, v. Riga naar Gent, als bijlegger, met zware schade, en Jonge Rieka, k. Klein, van Newcastle.

Christiansand 9 dec. De schoener Seagull, kapit. Toms, van Neath naar Rotterdam, is den 29 nov. in de Noordzee gezonken, doch het volk gered.

Miel 9 dec. Het schip Margaretha, kapit. Klifkorn, met een lading gerst van Colding naar Holland of België, is, naardien de kapitein het Eider-Kanaal toevoren vond, lek alhier binnengekomen en moet lossen; heeft reeds 19 d. reis.

Shields 9 dec. Het Nederl. kofschip Cornelia Anna Christina, kapit. de Haan, van Lysekil naar Londen, alhier binnen (zie ons vorig N.º), is lek.

Livorno 9 dec. De Ned. schoener Sperwer, k. Siersema, van Archangel herwaarts, heeft bij het binnenvaren dezer haven tegen den zeebreker gestooten en is in de oude Mola gezonken. (In ons vorig N.º kortelijc gemeld.)

Berdianski 6 dec. De Noordsche brik Meroan-tijl, kapit. Olsen, beladen met tarwe, is alhier in het ijs vastgeraakt.

Gepraaid: 14 septemb. (leugte noch breedte opgegeven), Krimpen aan de Lek, Ouwehand, v. Rotterdam n. Batavia.

10 december. De wind te Falmouth NNW. en te Deal W.

Amsterdam Vertr. 10 dec. Mathilde, Fekkes, Samarang

11 Jan Frederik, Klaven, Triest

Rivierberigt.

Rotterdam. Hoog water 12 dec.: Iste getijde 6 ure 50 min.; 2de getijde 7 ure 14 min.

Arnhem. Waterhoogte 11 dec. 0.85 el (gew. 7 d.).

Meulen. Rijnhoogte 10 dec. 4 v. 8 d. Rijn. (gewassen 2 d.)

Dusseldorp. Aangekomen 10 december: J. G. v. d. Heuvel van Rott., met 1695 ctr.

Cargalijsten.

Rotterdam.

BATAVIA, Maarten van Rossem, van der Byk. — 11,963 b. Koffij, 331 p. Tabak, 954 sch. Tin en 3574 boss. Bindrotting, N. H. M.

TJILATJAP, Julia, J. van der Tas. — 5885 b. Koffij, 265 k. Indigo, 572 sch. Tin en 982 boss. Bindr., N. H. M.

SOERABAJA, Augusta May, A. Charles. — 341 b. Koffij, 1909 krans. Suiker, 230 b. Tabak, 1250 boss. Bindrotting, 4500 st. Koe- en Buffelhuiden, A. C. Fraser en Co.; 448 st. Hout, Order.

WHITEHAVEN, Ellen Edwards, J. Davies. — 145 t. Gietzier, Merrem en Co.

Amsterdam.

LISABON, Preciosa, Ouwehand. — 13 v. Wijn, Merrem en Co.; 4706 matt. Vijgen, 35 b. Orseille, 2 v. en 1½ pjp Wijn, Order; 50 f. Palmolie, J. Hasinghuis en Zn., te Rotterdam.

DANTZIG, Nestor, Bodewes. — 1 lading Groenen Balken en Deelen, van Heukelom en Vollenhoven.

WYBORG, Belina, Pot. — 1 lading 1ste soort Groenen Deelen, Gebr. Hoogland.

NB. In de Carga van het schip Kijdzin staat 168 p. Tabak aan Order, hiervan zijn 102 p. aan J. Bahder & Co.

Zephr, Pekelder, Dundee

Goldhoorn, Pott, d.º

Geertje, Pomper, Peterh.

Newcastle In lading

8 dec. Friso, Duintjer, Livorno

Concordia, Olthoff, Sevilla

Cromarty Binneng.

6 dec. Gezina, Mulder, Riga n. Sunderland

Ardrrossan Aangek.

7 dec. Catharina Geerdina, de Groot, Belfast

Orion, Buiten, d.º

Hamburg Aangek.

1

BALTIMORE 24 November.

Tabak. Sedert ons laatste bericht van 18 dezer ging er hier meer om en werden verscheidene partijen uit de 2de hand tot volle vorige prijzen verkocht. De aanvoeren blijven klein, de inspectie der vorige week bedroeg slechts 210 v. Maryland. Maryland: de keuze blijft voortdurend slecht, voor het weinige goede dat getoond wordt vraagt men volle vorige prijzen. Een paar honderd vaten ordinar en middel zijn uit de 2de hand tot ca. 12 c. per v. voor export gekocht. De nieuwe aanvoer bestaat meerendeels uit Sunborn, die gedeeltelijk door exporteurs tot 8 1/2 a 9 c. voor gemeen en kort assig en 10 a 12 c. voor redelijk bladdig en zuiver verkocht is. Tot nu toe werden van Sunborn ca. 200 v. aangevoerd, die over het algemeen zwaar en dik van blad, maar vrij zuiver zijn. Ohio. Van deze soort zijn ca. 1000 v. uit de 2de hand door fabriekanten en exporteurs tot de notering gekocht. De voorraad in de eerste hand is opgeruimd en zoo lang de Baltimore- en Ohio-spoorweg voor den handel gesloten blijft, is op nieuwen aanvoer weinig staat te maken Kentucky zonder voorraad. Men noteert: Maryland, redelijk blank en blank \$ 18 a 20, blank-bruin \$ 16 a 18, helder bruin \$ 13 a 15, licht bruin \$ 12 a 13, ord. en goed ord. \$ 10 1/2 a 11 1/2, gemeen \$ 9 a 10 1/2. Ohio, fijn rood en geel \$ 15 a 17, fijn kleurig \$ 13 a 15, middel kleurig \$ 11 a 12, ordinar kleurig \$ 9 1/2 a 10 1/2, ord. groen en ord. bruin \$ 9 a 10, roode partijen average lots \$ 11 a 12. Kentucky en Mason County, selections \$ 23 a 25, fijn blad \$ 20 a 23, middel en goed blad \$ 16 a 20, ord. blad \$ 15 a 16, goede lugs \$ 14 1/2. gemeene lugs \$ 13 1/2. — In lading naar Rotterdam Ellen Stewart. — Vrachten naar Nederland 32/6. — Wissel op Amsterdam 60 d. z. 54.

STAAT van Koffij en Suiker, op de zes Hoofdmakten van Europa.

KOFFIJ. Voorraad gn. op 1 Dec. der drie laatste jaren. 1860. 1861. 1862. Holland 485,000 323,000 422,000 Antwerpen 35,000 39,000 51,000 Hamburg 30,000 130,000 85,000 Triest 41,000 56,000 43,000 Havre 56,000 45,000 143,000 Engeland 157,000 174,000 194,000 Totaal 807,000 767,000 938,000

SUIKER. Voorraad gn. op 1 Dec. der drie laatste jaren. 1860. 1861. 1862. Holland 65,000 295,000 145,000 Antwerpen 7,000 49,000 44,000 Hamburg 70,000 130,000 70,000 Triest 42,000 79,000 142,000 Havre 57,000 140,000 70,000 Engeland 1,648,000 2,353,000 2,735,000 Totaal 1,919,000 3,046,000 3,206,000

Advertentien.

Heden overleed, na eene ongesteldheid van weinig dagen, mijne geliefde Echtgenoot HENDRINA MARGARETHA OERLEMANS, in den ouderdom van 61 jaren. Rotterdam, 9 December 1862. W. STOELLER.

Heden overleed, in den ouderdom van bijna 77 jaren, de Heer MARINUS CORNELISZON LOKKER, in leven Grondeigenaar te Stellendam. Strekkende deze tot algemeene kennisgeving. L. VAN ES, B. VAN DE ROVAART, den 9 December 1862. Exeecuteuren Testamentair.

Heden overleed, tot diepe smart van mij, mijne Kinderen en Behuwdkinderen, in den ouderdom van bijna 70 jaren, mijn teeder geliefde Echtgenoot PIETER VARKEVISSER, in leven Lid van den Gemeenteraad en President van de Kamer van Koophandel en Fabrieken te 's Gravenhage, Koopman, Reeder enz. alhier. Zij, die hem in zijn zoo werkzaam leven gekend hebben, zullen de grootheid van dit verlies ten volle beseffen. Scheveningen, 8 December 1862. M. E. VARKEVISSER, VAN DUYNÉ. Eenige en algemeene kennisgeving.

Heden overleed onze hartelijk geliefde Zoon HENDRIK ADRIANUS, in den ouderdom van bijna 19 jaren. Rotterdam, 9 December 1862. H. A. KRAMERS, G. J. M. KRAMERS, VAN HEMERT.

Heden overleed ons jongste Kind THOMAS ANTONIE, in den jeugdigen leeftijd van 7 maanden. Rotterdam, 9 December 1862. E. A. GODDARD, FRUIN.

Heden overleed te Sommelsdijk, tot onze droefheid, in den gezegden ouderdom van bijna 83 jaren, onze waarde Vader, de Heer J. A. VAN ES, Oud-Visiteur der Quarantaine enz. Middelharnis, 10 December 1862. D. H. VAN ES, A. VAN ES, VAN WEEL.

MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN.

Vierde Leesvergadering bij het Departement Rotterdam der Maatschappij tot Nut van 't Algemeen, op WOENSDAG den 17 DECEMBER 1862, des avonds ten half acht ure precies, in het Gebouw des Departements. Spreker Ds. W. TH. VANGRIETHUYSEN. In naam van het Bestuur, G. VAN REYN, Lid en Secretaris.

PLEGTIGE GODSDIENSTIGE VIERTING

van het Vijf en Twintigjarig bestaan des Gestichts voor Israëlitische Oude Liederen en Zieken alhier, op ZONDAG den 14 DECEMBER e. k., des namiddags ten half twee ure, in de Grootte Kerk der Nederl. Israël. Hoofdsynagoge. De Feestrede zal worden uitgesproken door den Wel Eerw. Zeer Geleerden Heer Dr. JOSEPH ISAACSSOHN, Opper-Rabbin. Rotterdam den 10 December 1862.

Societeit HET CASINO.

Algemeene Vergadering, Bozenaal der Grootte Societeit *Amicitia*, ZATURDAG 13 DECEMBER 1862, des namiddags ten twee ure. CASTANIEN, Secretaris.

EEN IEDER WORDT GEWAARSCHUWD GEEN CREDIET

te verleenen of **BESTELLINGEN** aan te nemen op Neam of Order van den Ondergeteekende, tenzij daartoe persoonlijk of schriftelijk door hem zelf gemagtigd. Rotterdam, Noordblaak. H. F. E. RANT, 11 December 1862. O.-I. Ambtenaar.

De Hooze Raad der Nederlanden heeft op den 21 November 1862 aan **JOHANNA MARIA VAN DER WEEL**, wonende in de gemeente Sommelsdijk, op den 19 October 1841 sdaar geboren uit het Huwelijk van GIJSBERT VAN DER WEEL en wijlen ALETTA ADAMINA VAN DER KOOGH, verleend

VENIA AETATIS, of **Brieven van Meerderjarigverklaring,** welke na goedkeuring des Konings bij Besluit van den 30 November 1862, n.º 69, van kracht zijn, en haar geven al de Regten bij de Wet aan Meerderjarigen toegekend, behoudens de bepaling van Art. 478 van het Burgerlijk Wetboek. EYSSELL, Procureur bij den Hoogen Raad.

Pro Deo. — Bij Exploit van den Deurwaarder OTTO VERMIJ, te Rotterdam, dd. 9 December 1862, geëxploiteerd op de wijze voorgeschreven in Artikel 4, n.º 7, van het Wetboek van Burgerlijke Regtsvordering, is, ten verzoeken van JAN FRANCIS KUYPERS, te Rotterdam, aan zijne Huisvrouw **GERTRUDIS STIENEN**, wier tegenwoordig verblijf is onbekend, betekend Copie van het op den 26 November 1862, ter Terzitting met gesloten deuren der Arrondissements-Regtbank van Rotterdam, gehouden getuigenverhoor, — en voornoemde GERTRUDIS STIENEN gesommeerd om te verschijnen op Woensdag den 4 Maart 1863, des voormiddags ten elf ure, ter audientie der voornoemde Arrondissements-Regtbank, ten einde in de zaak tusschen hen aanhangig conclusie te nemen en voort te procederen. CASTANIEN, Procureur.

Jaren, ja zelfs eeuwen zijn voorbijgegaan, zonder dat men één middel kende dat onfeilbaar weerstand kon bieden, aan eene plaag, die alom het mensdom teisterde. Men gebruikte allerhande middelen: men kleedde zich in het flanel of baai, men wreef zich de pijnlijke deelen met zalf of men gebruikte pillen. Maar echter dit alles baatte niets, en zoo sukkelde men eeuwen voort, zonder dat men een middel met zekerheid ken beproeven tegen het zoo pijnlijke Rhumatiëk. Doch aan het mensdom van onze dagen is het vergund een middel te kennen dat onfeilbaar weerstand biedt tegen alle Rhumatiëk, of tegen pijn welke men onder deze plaag kan rangschikken, zooals: kies-, oor- of tandpijn, pijn in de gewrichten, armen, lendenen enz. Het zijn de

ABSCHAUBBIN'S OF ANTI-RHUMATISCHE WATTEN, die met zekerheid werken tegen de bovengenoemde pijnen, wanneer deze door koude zijn ontstaan. Zij hebben daarom een onsterfelijken roem verworven en zullen dien altijd blijven behouden. Ve' atesten van dankbare herstelde lijders zijn in het bezit van den Bereider en Hoofd-Depôthouder, die allen eenparig de genezende kracht der **Abshaubbin's** vermelden. De prijs van 30 Cents moet niemand tegenhouden om dit middel te beproeven. Verkrijgbaar aan het Hoofd-Depôt bij A. BREETVELT Az., Delft, Grootte Markt, naast de Waag, die deze Watten, voor den Prijs van 30 Cents per Pakje, o. a. verkrijgbaar heeft gesteld. Te Rotterdam uitsluitend bij J. H. Keller, Weste Wagenstraat; A. Reynardt, Hoogstraat, bij het Oostplein, en verder te Amsterdam, H. J. Renken, Uitgeest, J. E. Zurlohe, hoek Vijgendam en Warmoesstraat. Barsingerhorn, J. B. Upman, Idem, W. A. Schade & Zonen, Leydschestr., in de Vijlt. Lippitz. Idem, A. J. ten Veldhuys, Rapenburg. De Rijk, B. D. van Weede, Wieringerw., Wed. W. Mars, Eijerland (Texel), Wed. Jongeling. Idem, Meij. C. J. Blank, Burg en Omstr. (Texel), Kalverstr., bij den H. Weg. Wed. Buykes. Idem, J. C. Schwengel & Greef, Rheestraat, bij de Keizersgracht, in de Nieuwe Fakkell. Zwolle, Meij. G. Terhorst, Deventer, Wed. J. W. Sauer, Kampen, J. H. ten Hagen, Enschedé, Wed. A. Stevens, Almelo, M. Slits. Idem, D. Aders, Prinsengracht, bij de Noorderm. Hasselt, van der Vecht, Haarlem, H. J. Theunisse, Gierstraat. Steenwijk, K. Timmermans. Idem, S. M. en J. Weeveringh, Anegang. Blokzijl, D. van Gelder, Hoorn, Gez. Lippitz. Oldenzaal, T. Kreyenburg. Alkmaar, D. Boots. Delden, A. B. Gerritsen. Enkhuizen, Wed. W. Mars, Goor, A. J. Hoek. Dalfsen, R. Frijling. Olst, P. Hempenius. Meijnecht. Goor, A. J. Hoek. Dedemsvaart, B. Barends Jr., Noord-Wolde, F. A. Fischer. Wijk, J. H. Thöben. Utrecht, A. J. v. d. Berkhof. Idem, M. J. C. Ham. Amersfoort, Philip Meijers. Wijk bij Duurstede, Blanche en Kloek. Zeyst, Wed. W. J. van Meekeren. Soest en Baarn, Gebr. van Dijk. Mijdrecht, Gebr. Bruning. Breukelen, J. Vlaanderen. IJsselstein, M. Batenburg. Beverwijk, B. H. Zurlohe.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van Rotterdam roepen bij deze op allen die voor de Betrekking van

HOOFD-ONDERWIJZER,

aan de 2e Tusschenschool C (tijdelijk hulplokaal van den Coölsingel) wenschen in aanmerking te komen, om zich, onder overlegging der bij de Wet gevorderde bescheiden, in persoon of met vrachtorij brieven, aan te melden bij Burgemeester en Wethouders der gemeente, vóór of uiterlijk op den 8 Januarij 1863.

De aan die betrekking verbonden voordeelen zijn: eene jaarwedge van f 1300, benevens vrij gebruik van Stenkolle gedurende de wintermaanden (van November tot Mei) en Gaz, onverminderd de voordeelen en voorrechten bij de Wet van 13 Augustus 1837 (Staatsblad n.º 103) toegekend. De plaats van het vergelijkend examen zullen later worden bekend gemaakt aan de Sollicitanten, wier stukken in orde zijn bevonden. Rotterdam 11 December 1862. Burgemeester en Wethouders voornoemd, de Secretaris, de Burgemeester, J. L. NIERSTRASZ. J. F. HOFFMAN.

EEN AGENT TE HAMBURG,

die de beste bewijzen van soliditeit kan leveren, wenscht een aanzienlijk Huis te Rotterdam te representeren, dat in Koffij en andere Koloniale Waren handelt en daarin Agenten aanstelt. Reflecteerenden gelieven zich met franco Brieven onder G. M. M. N.º 45 te adresseren aan den Heer PETER KLEUDGEN te Hamburg.

ARNHEMSCHE STOOMBOT-MAATSCHAPPIJ.

DIENST tusschen ARNHEM, WAGENINGEN, RHENEN, WIJK BIJ DUURSTEDÉ, CULENBORG, VREESWIJK, SCHOONHOVEN, ROTTERDAM en omgekeerd, van 1 October 1862.

Van ARNHEM naar ROTTERDAM, Maandags, Donderdags en Zaturdags, des morgens 8 ure. Van ROTTERDAM naar ARNHEM, Dingsdags, Vrijdags en Zondags, des morgens 8 1/2 ure. Agent te Rotterdam de Heer J. P. DE COCK, Bcomptes. Arnhem, DE DIRECTEUR. September 1862.

STOOMBOTVAART TUSSEHN ROTTERDAM en HULL.

Voor Passagiers en Goederen. De Rader-Stoomboot **SEA GULL**, Kapitein J. LRETHAM, vertrekt van ROTTERDAM naar HULL aanstaanden Zaturdag. Adres bij J. B. CROL & Co.

EAU ECARLATE.

Nouvelle découverte absolument sans odeur, servant à détacher spécialement les draps et étoffes pure laine de toute nuance. Adoptée officiellement par neuf gouvernements. Cette **EAU rectifiée, dissolvante et révivifiante, inflammable et d'une innocuité complète** pour le consommateur, enlève les TACHES D'ENCRE, DE GRAISSE, D'HUILE, DE BOUGIE, DE CAMBOUIS etc. spécialement sur les DRAPS et ÉTOFFES DE LAINE, quelque soit la couleur. Elle réussit aussi sur les GANTS, les VELOURS DE SOIE NOIRE, les SOIERIES NOIRES, les GUIPURES et DENTELLES NOIRES, qu'elle remet à neuf. Son utilité est donc évidente pour les ménages. Enfin ce qui assure l'incontestable supériorité de **PEAU ECARLATE** sur les produits qui ont cherché à atteindre le même but, c'est qu'elle est absolument sans odeur et que sa réaction est telle, que non-seulement elle détache les étoffes, mais encore elle leur rend la couleur et le lustre primitifs. Prix du flacon f 1. Seul Dépôt pour ROTTERDAM, **CHS. COCKE**, 515, Hoogstraat.

Belangrijke Boekverkoopning

J. VAN BAALEN & ZONEN, te ROTTERDAM.

Op **Maandag 15 December 1862** en volgende dagen, zal door de Boekhandelaren **J. VAN BAALEN & ZONEN**, te Rotterdam, ten overstaan van den Notaris J. A. GROSHANS, in het Lokaal der Publieke Verkoopningen, aan de Gelderschedakade aldaar, publiek **Verkocht** worden: Eene uitgebreide Verzameling **BOEKEN** in onderscheiden Talen en Vakken van Wetenschap, onder welke vele belangrijke Werken voorkomen, als: in f.º **Bijbels** met Platen, **van Loon en van Mieris**, 10 dln. gr. papier, **Ferwerda, Valentijn, O. Indien**, the **Anatomy of the horse**, the **London News**, 32 vol., enz.; in 4.º **Bijbel** van v. d. PALM, **Cats**, orig. Uitgave enz.; in 8.º goede **Godgeleerde, Geschiedkundige, Dichtwerken**, waaronder een Prachtexempl. van **LUIKEN**; eenige goede **Regtsgeleerde**, waaronder **MERLIN, DALLOZ, LOCKÉ, DURANTON, VOORDUIN, MARTINI, DIEPHUIS, STAATSBLAD, REGTZAAL**, enz.; de Werken van **SHAKESPEARE, BYRON, HOBBS, W. IRVING, GÖTHE, SCHILLER** enz., fraaije Uitgaven; eenige fraaije **Bouwkundige** van **SCHINKEL, PUGIN, HUNT, ROBINSON** enz.; eenige **Bibliographische**, waaronder een fraai Ex. van **The Blackbook** van **SOTHEBY, BRUNET, Manuel, VAN DER HAEGEN, Bibliogr. Gantoise** enz.; voorts eene belangrijke Verzameling: **Oude Drukken, Zeldzame Uitgaven, Zeldzame Historische Pamfletten en Zeldzame Plaatsbeschrijvingen**, meerendeels nagelaten door wijlen den Wel Ed. Heer **J. R. GROSHANS**; eenige **Prenten** en fraaije **Teekeningen**, waaronder van **BOSBOOM, DREIBHOLZ, FEROGIO, VAN HOVE, KRUSEMAN, TEN KATE, LANGENDIJK, VAN OS, ROCHUSSEN, SCHIEPHOUT** en **WAPPERS**, en eindelijk eenige **VARIA**, waarbij een fraai Stereoscoop, met eene menigte Voorwerpen. De **BOEKEN** enz. zullen te zien zijn op **Vrijdag 12 en Zaturdag 13 December**, van 's voorm. 10 tot 's nam. 4 ure; de **OUDE DRUKKEN** enz., op **Donderdag 18 en Vrijdag 19 December**, van 's voorm. 11 tot 's nam. 3 ure. De **Catalogus** is verzonden en op franco aanvraag voor **25 Cents** te bekomen.

SCHOUWBURG.

Vrijdag 12 December. Aanvang 7 ure. **De Markiezin de Villette**, Tooneelspel in 5 Bedrijven. In vele jaren niet vertoond. Gevolgd door: **HIJ WEET NIET WAT HIJ WIL**, Blijspel in 1 Bedrijf.

Zaturdag 13 December. Aanvang 7 1/2 ure. 28ste Voorstelling van het doorlopend, 15de Voorstelling van het Zaturdag Abonnement.

DIE JUDIN,

grosse Oper in 4 Acten, van HALVY.

Contagieuse ZIEKTEN. BEDERF VAN HET BLOED. HUIDUITSLAG. Spoedige geneezing en in het geheim van primitieve of constitutionnelle ziekten der beide seksen, door de **BISCUITS DÉPURATIFS, VAN Dr. OLLIVIER te Parijs.**

In dit aangenaam en gemakkelijk geneesmiddel zijn de actieve beginselen chemisch verbonden met de voedende bestanddeelen, wat hunne vertering gemakkelijk maakt en oorzaak is dat zij doordringen tot in alle organische vezelen, waar zij den wortel van het kwaad wegnemen, waaruit radicale geneezing voortvloeit. Dit belangrijk resultaat, dat uitsluitend de zoogenaamd alimentaire methode van Dr. Ollivier kenmerkt, zou door geen ander geneesmiddel onder de gewone pharmaceutische vormen verkregen kunnen worden.

Nadat vier jaren lang openbare proefnemingen genomen en met den besten uitslag bekend waren, zijn de **Biscuits Ollivier** goedgekeurd door de *Académie impériale de Médecine*, geautoriseerd door de Regering, en is bovendien eene beoelwing van 24,000 francs toegekend aan Dr. Ollivier. — De Biscuits worden met goed gevolg aangewend tegen alle ziekten welke voortspruiten uit bederf van het bloed of uit scherpte der vochten. — Vooral geneezen zij zeer spoedig de geheime ziekten, den huiduitslag, de scrofuleuse ziekten, van welken ernstigen aard, van welken vorm of hoe verouderd ook, herhaalde accidenen aan mond, neus, oogen en ooren, rheumatische pijnen, jeukingen, roode vlekken in het aangezicht enz. — Te **Parijs rue St Honoré, 274** (op de 1ste étage). Consulten gratis met gefrankeerde brieven.

Hoofddepôt voor Nederland: bij H. H. ULOTH, Apotheker, Zeedijk, te Amsterdam. Dépôts bij de Apothekers **VAN SANTEN KOLFF**, te Rotterdam; **CLOOS**, in 't Hang, te Rotterdam; **VAN RENESSE**, te 's Gravenhage; **VAN DE KAMER**, te Middelburg; **GROOTENDORST**, te Utrecht, en **STRAATMAN**, te 's Hertogenbosch.

VERKOOPING van MANUFACTUREN, NIEUWE KLEEDEREN ENZ. VAN **MARLE & DE SILLE** zij voornemens, ten overstaan van den Notaris **ADRIAN LORIE**, op Maandag den 15 December 1862, des voormiddags ten 10 ure, aan het Venduuis, aan de Vlaarmarkt te Rotterdam, publiek te Verkoopden: Eene aanzienlijke Partij Fijne Zwarte en andere **LAKENS**, Franse en Engelse **BUKSKINGS, SATIN en CUIR DE LAINE, CASTOR, CASTORINE, ESQUIMO, DUFFEL, PANTALON, MANTEL** en **VESTSTOFFEN, ZIJDE, SATIN** en andere **MANUFACTUREN**. Alsmede eene groote Partij **Gemaakte HEBBEN KLEEDINGSTUKKEN** enz. — Zaturdag te voren, van 10 — 3 ure, te zien.

EAU ECARLATE.

Nouvelle découverte absolument sans odeur, servant à détacher spécialement les draps et étoffes pure laine de toute nuance. Adoptée officiellement par neuf gouvernements. Cette **EAU rectifiée, dissolvante et révivifiante, inflammable et d'une innocuité complète** pour le consommateur, enlève les TACHES D'ENCRE, DE GRAISSE, D'HUILE, DE BOUGIE, DE CAMBOUIS etc. spécialement sur les DRAPS et ÉTOFFES DE LAINE, quelque soit la couleur. Elle réussit aussi sur les GANTS, les VELOURS DE SOIE NOIRE, les SOIERIES NOIRES, les GUIPURES et DENTELLES NOIRES, qu'elle remet à neuf. Son utilité est donc évidente pour les ménages. Enfin ce qui assure l'incontestable supériorité de **PEAU ECARLATE** sur les produits qui ont cherché à atteindre le même but, c'est qu'elle est absolument sans odeur et que sa réaction est telle, que non-seulement elle détache les étoffes, mais encore elle leur rend la couleur et le lustre primitifs. Prix du flacon f 1. Seul Dépôt pour ROTTERDAM, **CHS. COCKE**, 515, Hoogstraat.

Belangrijke Boekverkoopning

J. VAN BAALEN & ZONEN, te ROTTERDAM.

Op **Maandag 15 December 1862** en volgende dagen, zal door de Boekhandelaren **J. VAN BAALEN & ZONEN**, te Rotterdam, ten overstaan van den Notaris J. A. GROSHANS, in het Lokaal der Publieke Verkoopningen, aan de Gelderschedakade aldaar, publiek **Verkocht** worden: Eene uitgebreide Verzameling **BOEKEN** in onderscheiden Talen en Vakken van Wetenschap, onder welke vele belangrijke Werken voorkomen, als: in f.º **Bijbels** met Platen, **van Loon en van Mieris**, 10 dln. gr. papier, **Ferwerda, Valentijn, O. Indien**, the **Anatomy of the horse**, the **London News**, 32 vol., enz.; in 4.º **Bijbel** van v. d. PALM, **Cats**, orig. Uitgave enz.; in 8.º goede **Godgeleerde, Geschiedkundige, Dichtwerken**, waaronder een Prachtexempl. van **LUIKEN**; eenige goede **Regtsgeleerde**, waaronder **MERLIN, DALLOZ, LOCKÉ, DURANTON, VOORDUIN, MARTINI, DIEPHUIS, STAATSBLAD, REGTZAAL**, enz.; de Werken van **SHAKESPEARE, BYRON, HOBBS, W. IRVING, GÖTHE, SCHILLER** enz., fraaije Uitgaven; eenige fraaije **Bouwkundige** van **SCHINKEL, PUGIN, HUNT, ROBINSON** enz.; eenige **Bibliographische**, waaronder een fraai Ex. van **The Blackbook** van **SOTHEBY, BRUNET, Manuel, VAN DER HAEGEN, Bibliogr. Gantoise** enz.; voorts eene belangrijke Verzameling: **Oude Drukken, Zeldzame Uitgaven, Zeldzame Historische Pamfletten en Zeldzame Plaatsbeschrijvingen**, meerendeels nagelaten door wijlen den Wel Ed. Heer **J. R. GROSHANS**; eenige **Prenten** en fraaije **Teekeningen**, waaronder van **BOSBOOM, DREIBHOLZ, FEROGIO, VAN HOVE, KRUSEMAN, TEN KATE, LANGENDIJK, VAN OS, ROCHUSSEN, SCHIEPHOUT** en **WAPPERS**, en eindelijk eenige **VARIA**, waarbij een fraai Stereoscoop, met eene menigte Voorwerpen. De **BOEKEN** enz. zullen te zien zijn op **Vrijdag 12 en Zaturdag 13 December**, van 's voorm. 10 tot 's nam. 4 ure; de **OUDE DRUKKEN** enz., op **Donderdag 18 en Vrijdag 19 December**, van 's voorm. 11 tot 's nam. 3 ure. De **Catalogus** is verzonden en op franco aanvraag voor **25 Cents** te bekomen.

VERTREK der SPORTREINEN.

Hollandsche Spoorweg. Van Rott. naar Amsterdam: 7.25, 11.40, 3.25, 7.45. " " alleen n.º Hage: 10.30 's morg., 5.30 's namid., 9.45 's avonds. Amst. naar Rotterdam: 8.30, 11.25, 4.30, 7.40. " " Hage n.º Rott: 8.30, 10.41, 1.30, 4.13, 6.43, 8, 9.53. Aankomst te Rott.: 9.15, 11.30, 3.15, 5, 7.30, 8.45, 10.40. Spoorweg Antwerpen-Rotterdam. Van Rotterdam: 13.30 's morg., en 3.10 's namid. " Breda: 6.45 's morg., 12.40 's mid., en 5.35 's namid. " Antw.: 7.50 's morg., 12.20 's mid., en 5.50 's namid. de laatste alleen tot Breda en Moerdijk. Vertrek van: Rijn-Spoorweg. Rotterdam: 6.55, 9.50, 12.25, 2.10 (werkd.), 5.55, 9.15. Amst.: 7.25, 10.25, 12.30, 4.30 (werkd.), 6.35, 9.10. Arnh. n. Utr.: 6.30, 9.37, 11.55, 1.— (werkd.), 5.55. Utr. n. Rott.: 6.10, 8.40, 11.40, 1.15, 5.35 (werkd.), 7.50. Gouda n. Rott.: 7.30, 9.20, 12.44, 1.53, 6.27 (werkd.), 8.40. Aank. te Rott.: 8.15, 9.55, 1.15, 2.15, 7.05 (werkd.), 9.20.

STATEN-GENERAAL.

Tweede Kamer.

Zitting van Donderdag 11 December.

De beraadslagen worden voortgezet over het wetsontwerp betreffende de

Doorgraving van Holland op zijn smalst en den waterweg van Rotterdam, en wel bepaaldelijk over artikel 1 (het Kanaal door Holland op zijn smalst).

De heer van Foreest is heden de eerste spreker.

Op het gevaar af van door den Minister van Binnenlandse Zaken niet meer als den meest bescheiden spreker van de Kamer te worden genoemd, heeft hij zich verplicht geacht deze gelegenheid niet te laten voorbijgaan om het woord te voeren, daar, waar het betreft het groote belang, de welvaart, de toekomst van de hoofdstad des Rijks, van Amsterdam. Hij is opgestaan om met al de kracht die in hem is, dit wetsontwerp te bestrijden, en mogt men in den aanvang van zijne rede weinigen argwaan koesteren, hij hoopt dat men aan het einde zal moeten verklaren, dat hij 't belang van Amsterdam op den voorgrond geplaatst heeft. Het is uitsluitend uit het oogpunt van 't belang der hoofdstad, dat hij de voordragt bestrijdt. Uit dien hoofde gaat hij vele andere bezwaren die zich hier opdoen voorbij; bepaaldelijk die, welke betrekking hebben tot 's Lands defensie. De belangen van de streken die op het IJ uitloopen, — het gevaar van de doorgraving van den duinen — de financiële bedenkingen enz., dat alles laat hij rusten, omdat, zoo Amsterdam aldus kon worden geholpen, men over vele van die bezwaren moest henen stappen. Spreker wijst op het groote gewigt van Amsterdam, gelegen in 't midden des Lands, waar een twaalfde deel der ingezetenen van het Rijk verenigd zijn; dat de hoofdstad de eerste koopstad des Vaderlands is, waar zich onmetelijke kapitalen bevinden; het brandpunt van het verkeer, ook van veel binnenlandsch verkeer; de bloei en de welvaart van die stad is van zoo algemeen belang, dat men zelfs vele gewichtige bezwaren zal moeten ter zijde stellen om Amsterdam te helpen. De grootheid van die stad beschouwt hij als eene zaak van algemeen, van nationaal belang. Hij geeft het ook toe, dat van de welvaart der groote meden de bloei van het Land afhangt; de groote meden zijn toch de paarden der kroon van een Land. Hij heeft Amsterdam lief als de schoonste parel van Nederland, waarvoor hij gaarne offeringen brengen wil. Hij wijst op de trotsche grachten, op de monumenten van een grooten tijd, die Amsterdam aanbiedt. Op het schilderachtig IJ, welks doodvonnis ter onderbreking wordt voorgesteld, en waarop ook al particuliere cultuur-ondernemers azen. Men belooft aan die stad een nieuw leven en eene nieuwe ademhaling en sluit haar een cordon van weiland om de keel. Hij teekent het doodvonnis van 't IJ niet, juist uit liefde voor Amsterdam, al mogt hij zich daardoor dan ook verzetten tegen de wenschen van eene geachte burgerij, die door projectenmakers opgewonden en op een dwaalspoor gebracht is; eene burgerij, die hij hoog acht en waarvoor hij sympathie heeft, en wier anders hij zich verheugt dat nog niet flauw kloppen; eene burgerij, die nog ondernemingsgeest, degelijkheid en energie bezit, kenmerken van het voorvaderlijk karakter; eene burgerij, wie het gelukkig noch aan levenslijf noch aan levenskracht ontbreekt. Hij betwijfelt het, of deze onderneming den stempel van degelijkheid dragen kan, en hij betreurt dat die burgerij op een dwaalspoor is gebracht. Men vergeve hem die uitweiding, maar hij stelt er prijs op, dat zijne bedoelingen niet worden miskend; hij is volstrekt niet tegen de hoofdstad, ook niet tegen verbetering van den waterweg van daar naar zee, maar hij is tegen den aanleg van eene voorhaven te Wijk aan Zee. Dat ontwerp kan niet anders dan bittere teleurstelling veroorzaken. Vroeger was de overgrote meerderheid der Kamer het volkomen met spreker eens, en alle deskundigen stemden met hem in, dat het algemeen belang van de hoofdstad eische eene radicale verbetering van het Noord-Hollandsch kanaal. Hij eene aanneming van het aanhangig ontwerp zal die verbetering wel ad *Calendas Graecas* worden verschoven. — Men zal zeggen dat hij zich verklaart tegen de wenschen van de handelsorganen, van het Gemeentebestuur en van de burgerij van Amsterdam, en dat deze toch moeten weten voor die stad dienstig is. 't Is er verre van af dat hij betwisten zou dat, zoo er te Wijk aan Zee eene betere haven dan 't Nieuwe Diep ware aan te leggen, dit eene zeer wenschelijke zaak zijn zou. Het zou een onmetelijk voordeel zijn, indien Amsterdam digter bij zee en bij de Engelsche havens gebracht werd; die kortere afstand zou, vooral voor de stoomvaart, onbetwistbaar groote voordelen opleveren. Maar zal men, bij eene aanneming van dit ontwerp, dien korteren afstand verwerpen; zal die haven aan de verwachting voldoen; is 't niet verkieslijker een zekeren, korten afstand te krijgen dan voor een onzekeren de proef te nemen. Dat is de vraag; dat is 't punt van het geschil waar 't hier op aankomt. Hij geeft het volmondig toe, dat noch de Kamers van koophandel, noch de meeste leden, noch hij zelf hieromtrent deskundigen zijn. Allen moeten uit de oogen van deskundigen zien. Zoo nu alle deskundigen in en buiten de Kamer hem niet hebben bedrogen, — hetgeen hij niet kan gelooven, — dan meent hij te mogen aannemen dat de technische bezwaren te Amsterdam veel te ligt worden geacht, dat men daar te veel op mogelijke voordelen let, en over de bezwaren henenstapt. De groote vraag is, of de haven te Wijk aan Zee is daar te stellen. Hij zelf is geen deskundige, maar men zal de bezwaren van deskundigen moeten eerbiedigen, die de moeilijkheden hebben opgegeven, die vooral aan onze kusten uit den strijd van elementen ontstaan. Hij weet wel, dat geen deskundige een bepaald ontkennend antwoord heeft gegeven op de vraag, of de haven is aan te leggen. Niemand kan dit ook in den tegenwoordigen tijd verklaren. Wij leven in een tijd, dat men niet zeggen kan dat het een of ander werk niet is daar te stellen. Maar dan ontstaat eene andere vraag, hoe veel tijd en hoe veel geld zal het kosten om de haven te verkrijgen? Dat is zelfs niet appropriaat te berekenen. Honderde omstandigheden kunnen het werk vertragen tot meerdere uitgaven aanleiding geven. Dat de havenhoofden

zullen wegslaan, is bijna zeker, maar hoe dikwerf dat gebeuren zal, kan niemand zeggen. Men mag dus gerust aannemen, dat elke berekening van kosten altijd te laag zijn zal. Hij moet twee vragen aan het bezadigd oordeel van de Amsterdamsche burgerij ophangen: 1º, kunt ge in deze eeuw van vooruitgang vijf en twintig jaren wachten, zonder dat de handel zich verplaatst; en 2º, welke waarborgen levert de concessie op, dat de onderneming zal worden uitgevoerd, wanneer de berekeningen van den concessionaris ten eenenmale falen? De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft gezegd, dat hij hier kwam met de spade in de hand, maar spreker vraagt hem, of de Minister hier ook voor Amsterdam komt met geld in den zak? Wie zal met het werk voortgaan, als de concessionaris in gebreke blijft. Hij kan dus wel begrijpen, dat de Rotterdamse afgevaardigden voor dit ontwerp zijn, maar hij kan dit niet begrijpen van de Amsterdamsche afgevaardigden. Met dit ontwerp toch zal Rotterdam zijn verbeterden waterweg bekomen, maar Amsterdam geenszins. De heer van Bosse zou zich dan ook het beste kunnen wreken op de aanvallen, waaraan hij in Amsterdamsche bladen heeft blootgestaan, door zijn amendement niet in te dienen. Wat nu aangaat de verandering van de hoofden en havendammen, erkent de Regering zelve in de gewisselde stukken, dat die plaats zal vinden. Vroeger of later is die verandering te verwachten. Nu vraagt hij: zal het mogelijk zijn door baggeringen de veranderingen meester te blijven? Men verzekert hem, dat dit onmogelijk is. Hij beroept zich bovendien op een belangrijk verslag van den ingenieur Caland, voorkomende in het verslag nopens den toestand der openbare werken, waarin de toestand van onze kusten aanschuifelijk wordt gemaakt. Daaruit blijkt, dat de zee schier dagelijks verandering doet ontstaan. Dat is aanhoudend het geval, en die steeds terugkeerende verandering kan door geene baggering worden tegengegaan. Zal men de geul niet langzamerhand ondiep zien worden en allengs geheel zien verdwijnen? Weet men dan wel wat er jaarlijks op onze kusten voorvalt en hoe een enkele storm de duinen op de kusten van Noordholland doet afnemen. Des zomers wordt aan de duinen teruggegeven wat des winters weggeslagen is. Ten bewijze daarvan beroept hij zich ook op het verslag van denzelfden ingenieur Caland. Voorts beroept hij zich op een geschrift, onlangs te dezer stede uitgekomen, houdende eenige opmerkingen aangaande verschillende plannen tot afdamming eener zeehaven aan de Noordzee kust enz. door PEOZ, waarin het welslagen van het ontwerp als zeer twijfelachtig beschouwd wordt en waarin de groote gevaren worden uiteengezet. Te regt wordt in dat geschrift dan ook gezegd, dat zoodanige onderneming niet in aanmerking komen kan. Spreker hoopt, dat het ontwerp ook niet in aanmerking komen zal; hij kan toch niet gelooven, dat de meerderheid van de Kamer thans zal goedkeuren, wat zij ten allen tijde met hem heeft afgekeurd. Hij kan begrijpen, dat men voor de zaak zelve zeer ingenomen is. Ieder die met de kusten bekend is, zal toch moeten zeggen dat het is eene enormiteit. Hij zegt niet, dat de kunst het nooit zou ver brengen om eene haven te Wijk aan Zee aan te leggen, maar tot hiertoe acht hij het onmogelijk. Niemand zal dit betwisten, zoo men rond voor zijn gevoelen uitkomt. Zelfs een groot voorstander van de zaak, de heer Insinger, gaat zoo ver van aan te nemen, dat ook het Schulpengat verandert. Dat gevoelen deelt hij niet, want hij heeft zich meer aan het gevoelen van den heer Blumenstein. Die beweert dat het dieper is geworden; maar als het voor een belangrijk deel niet mogelijk zijn zal de geul open te houden, wat zal men dan hebben aan eene doodlopende haven?

Maar al vergist hij zich in al deze opzichten, al brengt men het werk tot stand, al schiet men daarin niet te kort, dan nog zal het werk voor Amsterdam eene dwaasheid zijn. Dat is blijken al de verslagen van de Kamer over dit onderwerp ook de overtuiging van hare groote meerderheid, en hij vertrouwt dat, als zij de gevolgen van de wet zal hebben ingezien, zij zeer zeker geen ander gevoelen zal omhelzen. Het werk zou zijn een reuzenwerk, maar werd het voltoerd, dan zou het zeker een dwaas reuzenwerk zijn. Nu zegt men wel: waarom het werk niet beproefd? Hierop antwoordt hij, dat hij hier als Volksvertegenwoordiger optreedt, en dat hij 's Lands gelden niet verspilen mag, wanneer hij het werk afkeurt. Het zou eene voor de hoofdstad schadelijke geldverspilling zijn. De tijd tot verbetering van den waterweg zou voor lang voor de hoofdstad verloren zijn. Dan zou men de hand niet slaan aan eene radicale verbetering van het Noord-Hollandsch kanaal. Miljoenen zouden opgeofferd zijn en de Amsterdamsche handel zou verloren wezen, vooral als de door de meerderheid omhelste koloniale politiek in toepassing gebracht werd. Hij wenscht, dat Amsterdam spoedig in het bezit gerake van een goeden waterweg, en dat men het eerst het meest zekere middel daartoe bij de hand neme. De Raad van Ingenieurs heeft een wijzen raad gegeven, en het zou hem verwonderen zoo die kundige ingenieurs dien nog niet zouden volhouden. Zij waren eenstemmig van oordeel, dat, wat men ook zou willen doen of laten, de voortdurende verbetering van het Noord-Hollandsch kanaal ten sterkste moest worden aangeraden. Dat is ook het oordeel van meest alle deskundigen. Dat is ook de meening van allen die Amsterdam waarachtig lief hebben, en hij twijfelt er aan, of zij ook niet in Amsterdam zelve vele aanhangers zou vinden, zoo niet eenige particuliere cultuur-ondernemers daar illusien hadden opgewekt. Zijn de afmetingen, die men vroeger voor het Noord-Hollandsch kanaal gemaakt heeft, niet meer voldoende, dan kan men daaraan eenige palmen diepte meer geven. Dan mogt het Noord-Hollandsch kanaal iets langer zijn dan het geoprojecteerde kanaal, maar dan zal de waterweg spoedig en zeker worden aangelegd; dan zal er voor de belangen van de Transatlantische vaart worden gezorgd; dan zal Amsterdam blijven de groote markt voor de koloniale producten. Wordt het ontwerp echter aangenomen, dan zal het te laat zijn, dan zal de radicale verbetering achterwege blijven. Wordt het ontwerp daarentegen verwerpen, dan houdt hij zich overtuigd, dat de overgrote meerderheid van de Kamer zijn plan zou omhelzen. Het is toch niet te ontkennen, dat het nu voorgedragen plan vrij algemeen is afgekeurd. Wordt het aangenomen, dan zal het alleen toe te schrijven zijn aan de zucht, om Rotterdam te helpen of om genegeenheid jegens het Ministerie te betoonen. Zullen de oogen van Amsterdam niet opengaan als uit de stemming bleek, dat zijne voorstanders zich onder de tegenstemmers zouden bevinden? Spreker had het plan een amendement voor te dragen, maar hij heeft daarvan afgezien, omdat hij vreest, dat zoodanig amendement zou worden verworpen. Men zou het als een oorlogs-werkuig tegen het ontwerp of tegen het Ministerie beschouwen. Zoo het ontwerp niet mogt worden aangenomen, dan is hij ten allen tijde bereid een voorstel in zijnen geest te doen, onder voorwaarde echter, dat hij in dat geval op de ondersteuning van de Amsterdamsche leden zal mogen

rekenen. Men zegt wel, Amsterdam moet zijne belangen het beste kennen, het verlangt den kortsten weg; de stoomvaart moet alles beheerschen. Hierop maakt hij twee opmerkingen: 1º, voor de Transatlantische vaart moet eerst worden gezorgd en dan voor de stoomvaart. Men kan later eene haven op kleine schaal voor de stoomvaart beproeven. Welligt kunnen er dan betere waarborgen tegen veranderingen verschaft worden; en 2º, heeft men zich al de gevolgen van dit werk wel levendig voor den geest gesteld? Zij bestaan niet alleen in de afdamming van het IJ en de belemmering van de scheepvaart, maar aan den voet der duinen is eene gemeente gevestigd, die eerst uit ambtenaren en visschers bestaan zal; maar zoo de aan te leggen haven mogt voldoen, dan is voor die kleine gemeente eene schoone toekomst weggelegd. Zij ligt niet zoo als het Nieuwe Diep aan het uiteinde des Lands, maar in het schoonste deel van Noord-Holland en wellicht van geheel het Vaderland. Bedenkt men wel, dat al de bezwaren, die tegen de stoomvaart op kanalen bestaan, bij het aanvaaren daar zullen ophouden; dat de producten van landbouw van Zuid- en Noord-Holland even gemakkelijk derwaarts zullen worden vervoerd, ja gemakkelijker dan naar Amsterdam; dat daar geen equivalenten worden geboven en het veel goetkooper wonen zal zijn. Bedenkt men wel, dat Amsterdam ook een klein visscherdorp is geweest? Het kon dus wel zijn, dat de uitvoering van het voorgenoemde werk inderdaad tot niets anders zou leiden dan om aan Amsterdam in de toekomst een geduchten tegenstander te geven in Wijk aan Zee.

Het is in het belang van Amsterdam dat hij met volle overtuiging tegen dit ontwerp heeft gesproken. Hij hoopt, dat dat belang bij allen het eenig rigtsnoer van de uit te brengen stem zijn zal. Vroeger heeft de groote meerderheid van de Kamer zich als een groot voorstander van de verbetering van het Noord-Hollandsch kanaal doen kennen. Wanneer hij bedenkt welk onthaal aan het tegenwoordig plan in de afdelingen is te heurt gevallen, dan zou hij haast uitroepen: Omnia jam fiunt, fierique posse negabam. Zoo het uit den verderen loop der discussie mogt blijken dat hij gedwaald heeft, dan zou hij dit gaarne erkennen, en dan zou hij voor het ontwerp stemmen. Maar, zoo dit ontwerp alleen wordt aangenomen omdat men het Ministerie ondersteunen wil, en op dien grond over alle bezwaren wil heen stappen, dan ziet hij de toekomst van het Vaderland donker in. Hij erkent gaarne dat men soms ondergeschikte bezwaren moet ter zijde stellen, maar hier, waar het de grootste belangen van het Land geldt, zou het van politieke demoralisatie getuigen, als men zijne stem niet uitbragt naar innige overtuiging. Vergelijk hij de vroegere afkeuring in de afdelingen met hetgeen hij nu hoort zeggen, dat het ontwerp in het belang van het Ministerie zal aangenomen worden, dan vreest hij, dat men heden de toekomst van Amsterdam op het spel zet, gelijk men dit morgen met het oog op eene andere wet met de toekomst van Java doen kan. Ik zal het Ministerie niet hard vallen, maar als het gesteund wordt door eene karakterlooze Tweede Kamer, dan hoop ik dat dit Kabinet spoedig voor een ander Ministerie moege plaats maken.

De heer Fransen van de Putte was, als jong lid der Kamer, gisteren middag wel wat schroomvallig de beraadslagen in antwoord op den heer van Bosse voort te zetten, te meer daar hij vreesde het woord amendement te zullen bezigen; want als er geen amendement bestaat, dan valt het moeilijker er over te spreken, of liever het is onmogelijk. Hij zal zich dus bepalen met eenige geleelten uit de rede van dien spreker te wederleggen.

De toestand der discussie is spreker moeilijk, want er is eene Memorie van Toelichting met een amendement gedrukt en rondgedield. Wij komen aan het artikel in kwestie, en nu blijft het amendement boven ons hoofd zweven. Wij zullen lang over het artikel spreken, en wanneer wij denken aan het slot te zijn gekomen, dan zal men later welligt op nieuw met het amendement komen en alsdan deze vermoedende discussie op nieuw kunnen beginnen. Een van beide: of men had het amendement moeten voorstellen, of niet.

De rede van den geachten spreker uit Zutphen heeft op mij den indruk gemaakt, zegt spreker, niet alsof hij zijne zaak met overtuiging verdedigde, maar alsof hij zich excuseerde tegenover de dagbladen. Wij behooven hier geen discussie te voeren met de dagbladen. Zij hebben het grondwettig regt de publieke zaak en dus ook ons te beoordeelen, maar wij kunnen ons toch bedienen van de Koningin der aarde, en het zal toch wel zeer zelden gebeuren, dat niet één der dagbladen onze partij zou willen nemen. — De rede van den geachten spreker had intusschen geen bepaalde strekking, maar was even algemeen als de stukken over het onderwerp van de Kamer uitgegaan. Spreker behoorde met den redenaar uit Zutphen tot de Commissie van Rapporteurs. Die spreker heeft zich op de rapporten beroepen, anders zou hij daarop niet terugkomen. En nu was een van de loopers der algemeene beschouwingen, die in elk verslag over die zaak moest komen: de tegenstelling die sommige — twee of drie leden — maakten van de uitvoering door de Regering tegen die bij concessie. Maar de leden, die met spr. in de Commissie van Rapporteurs hebben gezeten, zullen zeker met hem den indruk hebben gehad, dat toen door den redenaar uit Zutphen twee hoofdbezwaren werden ontwikkeld, te weten: 1º, de verkoop van ingepolderde gronden, waardoor de Regering de zekerheid verloor, en 2º, de aanslibbing aan den dijk der Zuiderzee; — en dus niet, in de eerste plaats, de kwestie voor Gouvernements rekening of bij concessie.

Spr. uit Zutphen heeft een historisch overzicht der zaak gegeven en gezegd dat hij in 1859 ook voor concessie was, maar dat hij daarvan is teruggekomen, naar aanleiding van het adres van den Raad van den Waterstaat; hij heeft herinnerd dat ook zijn vriend, de heer van Heukelom, in 1860 voor de uitvoering van Regeringswege gestemd was. Maar het schijnt wel eene kleine onvoorzigtigheid ten deze in het *Bijblad* te laten zien; want heeft de heer van Bosse toen aan sprekers vriend uit Amsterdam geantwoord? Volstrekt niet, dat de Raad van den Waterstaat zich tegen uitvoering bij concessie had verzet. Neen; daar is te lezen (blz. 719, van het *Bijblad* 1859—60): „Maar, zoodra de voorwaarden gearresteerd waren, hebben de concessionarissen zich teruggetrokken. Van dat oogenblik af is het eene besliste zaak geweest voor de Regering, dat het wenschelijk was en dat men alle pogingen moest aanwenden om dat werk voor Rijks rekening te volbrengen. Dit is de ware geschiedenis van de zaak.”

Dus, volgens deze aanhaling, is de heer van Bosse aanvankelijk niet van denkwijze veranderd, omdat de Raad van den Waterstaat zich tegen de concessie verklaarde, maar omdat de concessionaris zich terugtrok en dat men daarom tot uitvoering van Gouvernementswege moest overgaan.

Spreker laat het historisch overzicht in 't midden; hij geeft het present om met den spreker uit Gouda te spreken. Men heeft gezegd dat de autoriteiten te Amsterdam er zich niet voor hebben verklaard. In

de adressen van november 1862 vraagt de handel en de Kamer van koophandel wel de doorgraving van Holland op zijn smalst, maar niet de concessie. Eene vreemde lezing voorwaar! Wanneer hier in de Kamer een bepaald wetsontwerp aanhangig is, en een aantal adressen van adhaesie worden ingezonden en de aanneming van dat ontwerp gevraagd wordt, is het dan wel juist, of is het eene exceptie, gelijk in rechtszaken, dat men zegt: men heeft de concessie niet ondersteund. Is die spreker, vraagt de heer Fransen van de Putte, blind voor hetgeen in Amsterdam omgaat, wanneer hij beweert dat Amsterdam de concessie niet ondersteunt? Zijn dan de organen van Amsterdam — niet een enkel maar alle vier — niet om strijd tegen hem te velde getrokken en hebben zij de concessie zoo als hij daar is, niet verdedigd?

Spr. zegt niet dat hij alles deelt wat in die dagbladartikelen voorkomt, maar hij vraagt of men daarin niet het bewijs mag zien, dat Amsterdam wel ondersteuning verleent? En kan men dan blind zijn voor de stemming van Amsterdam bij de verkiezing van een lid van den Gemeenteraad? Was die eenparigheid van stemmen eene manifestatie of niet?

Is men blind voor de tribunes dezer Kamer, die nu gevuld zijn met belangstellende handelaren uit Amsterdam? Kan men dan zeggen Amsterdam stelt er geen belang in; Amsterdam heeft zich niet verklaard. De geachte spreker uit Zutphen is er niet tegen, zegt hij; doch spr. heeft een anderen indruk van hetgeen hij zoowel in de discussies als in de vergadering van rapporteurs gezegd heeft.

Over 't financiële van de kwestie zal spr. niet uitwijden, hij laat dat gerustelijk aan den Minister van Financien over. Alleen zij het hem vergund te verklaren dat de heer Jäger en de andere vennoten die bezorgdheid en meewarigheid voor hun belang wel zouden kunnen missen. Spr. heeft den lof, aan den heer Jäger gegeven, vergeleken met de betuigingen van acht en geloof aan eerlijkheid aan den Min. van Kolonien gedaan, waarmede spr. niet veel op zou hebben.

Spreker komt thans eenigermate op het nautische gedeelte van de zaak. Deze is zijns inziens tweeledig, en hij moet den heer Blussé vragen welk bezwaar die spreker bedoelde. Meent deze de zuiver-nautische kwestie, namelijk bestaat er groot bezwaar om uit zee komende het gat van Texel te vinden, of de haven van IJmuiden; of wel meent die spreker dat de haven van IJmuiden niet breed genoeg zal zijn om er te kunnen binnenkomen. Spreker gelooft dat, bij de onmetelijke uitgestrektheid, die men uit zee komende beslaat, de breedte van het gat van Texel of de mindere breedte der haven van IJmuiden weinig zal afdoen; ja bij dik weer en regen, na 2 of 3 dagen op de Noordzee gezwalkt te hebben, doet zij niets af; beiden zijn in vergelijking van de ruime zeeslechts een punt.

Het tweede geval bestaat hierin: kan men, zich vóór de haven bevindende, manoeuvreren? Ongetwijfeld kan men gemakkelijker in een breed zeeget manoeuvreren dan in een nauw. Maar met het voorbeeld van het Schulpengat en de zeilaadje bij een noordwesten wind, gelooft spreker dat het in de meeste gevallen gemakkelijker zal zijn in IJmuiden binnen te loopen. Hij haalt voorbeelden van schepen als de *Cosmopoliet* en andere aan, en als men zegt dat is eene haven voor mooi weer, met stormweer zal men er niet heengaan, dan antwoordt spreker: dat men bij stormweer evenmin naar Texel als naar IJmuiden gaat, maar liefst in zee blijft; alleen bij nood zoekt men eene haven, en wel die het digtste bij de hand is. Er is dan geen kwestie van meerdere of mindere breedte, maar louter van behoud van leven. Als men dat heeft bijgewoond, heeft men een diepen indruk van spr. hangt een tafereel op van hetgeen dan op het schip voorvalt, en men alles moet wagen om het lijf te bergen; en als men met noordwestenwind beneden Texel is, zal men zeker niet naar IJmuiden gaan, als men nog kans ziet af te wenden. Maar als men dat niet meer kan, maar door avarij of anderszins op het strand moet zetten, zal men het veeleer digt bij IJmuiden dan bij Texel doen, omdat men op de Haaks weinig kans heeft er het leven af te brengen. Spr. had in deze zeevaartkundige beschouwing zich het woord laten ontvallen: „wanneer het schip zijn roer verliest,” hij neemt dat natuurlijk terug, want hij zou anders zelf wel op strand kunnen raken.

Na nog eenige beschouwingen over de betrekkelijke waarde van Texel of IJmuiden, komt hij tot het boekje van den heer Insinger: *Waarheid boven al*, en bestrijdt de voorbeelden uit de zeevaart geput, in dat geschrift voorkomende.

De spreker uit Dordrecht heeft gezegd: de scheepvaart *au long cours* is niet vol te houden dan met subsidie. Het is de vraag wat hij onder *long cours* verstaat. Is het de Indische vaart, dan moet spr. hem gelijk geven; is het Amerika, dan stemt hij niet met hem overeen. Het voorbeeld van Antwerpen beduidt niets. Spr. acht het overbodig op de geschiedenis van Antwerpen terug te komen; hij vraagt alleen: heeft de Bremer Transatlantische vaart subsidie? In Engeland wordt alleen, naar hij gelooft, aan de maatschappij die op Amerika vaart subsidie verstrekt.

Maar bovendien, het is niet alleen in het belang der stoomvaart, maar ook in het belang onzer groote schepen. De vloot der toekomst zal uit zeer groote schepen moeten bestaan, en die zullen het Noord-Hollandsch kanaal niet kunnen passeren.

Wat het bezwaar der sluizen voor de stoomschepen betreft, zal niemand ontkennen, dat dit een bezwaar is. Maar het is toch beter een uur te schutten dan er in 12 uren te komen. Het zoude ongetwijfeld beter zijn, indien wij te Amsterdam eene rivier hadden en daar ook een zeeget konden maken; doch nu dit niet zoo is, moeten wij nemen wat wij hebben.

Spreker zal thans van het nautische gedeelte afstappen. Hij wil alleen een woord in het midden brengen over de stelling: het binnenlandsch vertier is de bron van den buitenlandschen handel. Hij wijst den afgevaardigde uit Dordrecht op Singapore, ja, wat meer is, op de stad Dordrecht zelve. Zouden de schepen naar Rotterdam de Oude Maas en dat verdere vaarwater gevolgd hebben, enkel omdat Dordrecht niet digt aan zee lag? Wat is echter de voorname vaart voor Rotterdam? Naar den Rijn, en daarvoor was Dordrecht, toen er nog geen sprake van spoorwegen was, veel beter gelegen dan Rotterdam. De oorzaak moet dus in iets anders gezocht worden. Die handel was reeds in Rotterdam, die kapitalen waren er; te Dordrecht waren er nog grooter kapitalen, doch men zegt dat men daar er nog al van houdt ze op sekuur onderpand te plaatsen.

Spr. zal eindigen; hij laat het eigenlijk technisch gedeelte aan anderen over. Alleen wenscht hij nog een enkel woord te rigten tot den spreker uit Alkmaar, die in zijne rede tot drie maal toe op de koloniale kwestie is teruggekomen. Spr. kan nu daarop niet antwoorden, omdat die zaak niet aan de orde is. Maar hij moet zijne bevreemding te kennen geven dat dit geachte lid, die het hoofd is van de minderheid, verder wil gaan dan zijne vrienden. In de vier of vijfjarige discussie heeft hij den heer van Foreest te vergeefs den strijd aangeboden; thans noodigt hij

hem uit dien met open vizier aan te nemen, hetzij bij de behandeling van het wetsontwerp tot vaststelling van het batig slot over 1860, hetzij bij eene andere gelegenheid.

De heer van Bosse vraagt het woord voor een personeel feit. — Op de vraag van den Voorzitter waarin dat bestaat, antwoordt de heer van Bosse, dat de vorige spreker hem beticht heeft eene onwaarheid te hebben gesproken. — De Voorzitter beweert dat de vorige spreker dit niet heeft gedaan; dat hij alleen eene refutatie heeft gegeven van de redenen door den heer van Bosse bijgebracht. — De heer van Bosse meent toch dat de vorige spreker heeft willen doen uitkomen, dat hij op een bepaald punt eene onwaarheid zou hebben gesproken. — De Voorzitter herhaalt dat de heer Frans van de Putte niet heeft gezegd dat de heer van Bosse onwaarheid heeft gesproken. Hij heeft beweerd dat de heer van Bosse vroeger eene andere meening heeft aangekleefd dan die hij thans voorstaat. Dat is geen personeel feit waarvoor het woord kan gegeven worden. — Hiermede is dit incident afgelopen.

De heer de Meester dankt den heer Blussé voor zijne belangstelling in de Zuiderzee; hij is echter tot eene andere conclusie gekomen. Vooreerst, in strijd met het gevoelen van den heer van Foreest, neemt hij aan dat het plan zal en kan worden uitgevoerd. Het vertrouwen in deze Regering en den Waterstaat geeft spr. de overtuiging dat het niet bij plannen blijven zal. Het is zoo, de rentegarantie is een last voor den Staat, maar waar de belangen van den koophandel en het Land zich luidt doen hooren, waar het de belangen geldt der beide groote koopsteden, kan daar de garantie eenig zekere bezwaar opleveren, vooral nadat men gehoord heeft dat de Regering de koloniale bateo niet wil opofferen. — Men heeft gezegd dat de scheep- en stoomvaart op de Zuiderzee bemoeijelijkt zou worden. Het bestuur van Amsterdam en de Kamer van Koophandel zijn juist van de tegenovergestelde meening. En is het ook te denken dat deze de scheepvaart en den handel zouden willen bemoeijelijken; moet men er niet op wijzen hoe het IJ jaarlijks aansluit, zoodat nu deze belemmering uit den weg zal worden geruimd. Spr. heeft de zaak der scheepvaart bepaald onderzocht en met agten van de stoomboot-maatschappij gesproken. Zij zeggen: wij wenschen de zaak; de afsluiting van het Pampus door sluizen kan zóó worden ingericht, dat er weinig of geen oponthoud ontstaat. Zoo ook wat de scheepsluis op de Zuiderzee betreft, is die sluis oneindig beter dan de tegenwoordige toegang tot het IJ uit de Zuiderzee.

Hoe zouden ook de Kamers van Koophandel in Overijssel en Gelderland adressen van adhaesie hebben ingezonden, indien de belangen der scheepvaart op de Zuiderzee werden benadeeld? Spreker haalt het adres van Zwolle aan, waarin juist wordt gewezen op de veelvuldige handelsbetrekkingen met Amsterdam, en waarin op de aanneming van het ontwerp zeer wordt aangedrongen. Men ducht niet alleen geene vertraging of belemmering, men wacht verbetering. Men leze slechts het verslag der Staten van Overijssel. En dat alles moet geene verwondering baren, omdat Overijssel en Gelderland het grootste belang bij Amsterdams stoomvaart op Engeland hebben. Maar aan de Overijsselsche kusten zou nog bezwaar kunnen bestaan, want de waterwegen van Overijssel naar zee laten veel te wenschen over. Spr. verwacht van deze Regering van vooruitgang dat ook daarin zal worden voorzien en die waterwegen zullen worden verbeterd. Hij neemt het ontwerp met vertrouwen aan en besluit met de spreuk dat men het ijzer moet smeden zoo lang het heet is, en werken zoo lang het dag is.

De heer van Mulken releveert eenige bezwaren der stad Haarlem, niet tegen het plan zelf, maar in verband tot de uitvoering. De Gemeenteraad dier stad heeft er reeds op gewezen. Die bezwaren betreffen: 1°, de gevraagde borgstelling van den concessionaris om, als er stremming in de scheepvaart door aansluiting te Spaarndam veroorzaakt wordt, eene som van drie ton als schade-loosstelling aan de stad Haarlem uit te keeren. Die borgstelling is billijk, als men in aanmerking neemt dat jaarlijks 20 000 schepen door de sluizen van Spaarndam naar en langs Haarlem gaan. De concessionaris kan daarin ook geen bezwaar vinden, want als hij zorgt dat er geene aansluiting plaats heeft, dan komt de schade-loosstelling niet te pas. De Regering belooft wel te zullen maken dat de concessionaris aan zijne verplichtingen zal voldoen; maar in die zeven jaren kan nog zooveel gebeuren, en Haarlem wil zekerheid.

2° Het onderhoud van de sluis te Spaarndam door den concessionaris. Ook dit is niet meer dan billijk. De concessionaris heeft die sluis in gebruik, waarom zal hij niet verplicht zijn die te onderhouden?

3° Het verlangen dat het zijkanaal dezelfde afmetingen hebbe als het hoofkanaal. Dit staat in verband met de ontwikkeling van Haarlems handel en fabriekwezen en met het steeds toenemend scheepvaartverkeer.

Dit zijn de drie punten waarop de Gemeenteraad van Haarlem heeft aangedrongen, doch wat de hoofdzakelijk betreft wordt de verbetering der waterwegen naar zee, zoowel door Haarlems burgerij als door hem spreker zeer verlangd, en hij zal dus gaarne zijne stem aan het ontwerp geven, in de hoop dat ook op de door hem zoo even opgesomde belangen zal worden gelet.

De heer Heemskerk Az. zal geen woorden verspillen over het punt, dat de belangen van de hoofdstad niet zouden zijn die van het algemeen belang. Dat behoort tot een vroeger tijd. Nu behoort hij daar niet veel meer over te spreken, en het is ook vooral sedert de Staatsspoorwegen gebleken, dat men tot de overtuiging is gekomen, dat men in het welzijn van den burman ook het voordeel van zichzelf ziet. Wel verre dus van te twisten over vermeenden strijd tusschen locale en nationale belangen, doet het spr. genoegen dat meest alle leden in deze discussie het hof aan Amsterdam hebben gemaakt. Men heeft de hoofdstad geveid en men begon zelfs haar te bederven. Vraagt men toch of men niet bevestigd is voor verplaatsing van den handel van Amsterdam naar Zaandam, Muiden of IJmuiden, dan valt men weder in hetzelfde euvl van vroeger en zoekt men kracht in de aankweeking van locale nijver. Spr. heeft niet veel nieuwe argumenten hooren aanvoeren, en hij kan met gerustheid zijne sympathie voor dit ontwerp doen kennen. Gedurende het langdurig onderzoek dezer zaak zijn reeds vele bezwaren weggeruimd. Er zijn nog wel enkele bezwaren overgebleven, maar die zijn ook in den loop der discussie reeds opgelost. — Nu heeft men wel gezegd dat sedert velen van opinie zijn veranderd. Maar spr. vraagt waartoe anders het gemeen overleg dient? Hij wijst er op dat in 1838 bijna de geheele Kamer was tegen de concessie voor de Rijnspoorweg-Maatschappij; hij herinnert aan de oppositie tegen de droogmaking van het Haarlemmermeer; aan den tegenstand tegen de Staatsspoorwegen. En niettegenstaande al de gemaakte bezwaren zijn al die werken tot stand gekomen.

Spreker wenscht zich te bepalen tot het bespreken

van drie punten: 1°, de behoefte aan den nieuwen waterweg; 2°, de mogelijkheid der uitvoering, en 3°, de financiële zijde der zaak.

Wat de behoefte betreft, hierover is vroeger reeds in het breede gesproken. De niet-voortuitgang, spreker zegt niet de achteruitgang, van den handel van Amsterdam, werd grootendeels aan het gemis van dezen weg toegeschreven. Hij gelooft dus dat de behoefte, die in het algemeen voor de hoofdstad aan een weg naar zee bestaat, als zeker kan worden aangenomen. Spreker beantwoordt vervolgens de bezwaren, tegen deze zaak aangebracht door de heeren van Foreest en Blussé. Hij zal zich niet wagen aan zeevaarstkundige beschouwingen, maar moet toch opmerken dat de heer Blussé, bij zijne aanmerkingen, te veel uit het oog heeft verloren dan slechten toestand van het IJ. Men zegt Amsterdam is groot geworden door het IJ. Dit is waar. Maar het is tevens waar dat Amsterdam thans ligt aan een ander IJ dan eeuwen geleden. Het is toch zeker dat het tegenwoordig westelijk IJ genoegzaam in het geheel geen vaarwater heeft. Spreker wijst verder, als voorbeeld van den slechten toestand van het IJ, hierop, dat de vaart tusschen Zaandam en Amsterdam gevoerd wordt door stoombooten. Deze vormen voor hunne vaart een smaller geul in het IJ. Wijken zij daarvan af, dan zitten zij vast. En nu is het zelfs laatst gebeurd dat een dier stoomschepen niet door die geul kon passeren en dat de passagiers van de Mercurius op een ander schip hebben moeten overgaan, om zoo naar Zaandam te worden vervoerd.

Spreker komt nu tot het plan. Men verwijst aan Amsterdam dat het zijn heil zoekt in den buitenland-schen handel. Spr. zal hierover niet veel zeggen. Maar wat er van zij, het is eene historische onwaarheid dat Amsterdam door het binnenlandsch vertier groot is geworden. Men moet erkennen, dat Amsterdam verreweg niet alleen een groot deel van zijn bloei, maar ook van zijn bestaan, te danken heeft aan den buitenland-schen handel. — Wat nu het plan zelf betreft, het is de vrucht van langdurigen tijd; het is langzaam gerijpt, met bedachtzaam overleg gekoesterd, zoodat het als een goed plan kan worden beschouwd. Spreker geeft vervolgens een geschiedkundig overzicht van de verschillende plannen tot verbetering van den waterweg van Amsterdam opgemaakt. Men mag als zeker aannemen, dat ieder volgend plan eene verbetering was van het voorgaande, en zoo mag men ook gerust aannemen, dat het thans ahangig plan verre de voorkeur verdient boven de voorafgaande plannen. Die voorkeur blijkt alleen daaruit, dat in dat plan de belangen van scheepvaart en landbouw zijn vereenigd; er wordt een weg gemaakt naar en langs Amsterdam voor de groote zeevaart, en een aanzienlijk getal bunders land zal worden verkregen, waardoor het nationaal vermogen zal worden vermeerderd. In de adressen van het Hoogheernaad-schap van Rijnland wordt ook erkend dat er eene bepaalde verbetering voor hunne uitwatering zal komen, want dat die volgens dit plan 50 duin lager zal komen dan thans. Nu zegt men wel dat er toch nog bezwaren zijn. Spreker wil dit niet ontkennen, maar hij gelooft toch niet dat deze zoo groot zijn. Hij moet er toch op wijzen dat alle deskundigen die de zaak hebben onderzocht, de mogelijkheid er van hebben erkend. Bovendien heeft de concessionaris er in toegestemd om de havenwerken in te richten naar de plannen van den Waterstaat. Terwijl in de laatste vergadering van het instituut van ingenieurs, toen een jong lid eene afwijking van het plan verdedigde, de Voorzitter bepaald heeft verklaard, dat hij de uitvoerbaarheid dezer zaak op zijne verantwoordelijkheid neemt. Nu heeft de heer Reinders wel gezegd: wacht u voor het advies der ingenieurs, en wees hij daarbij op het drooge dok te Willemsoord. Maar spreker wijst er op dat beide werken niet gelijk staan, en bovendien heeft men de officieuse zekerheid, dat geachte firma's de uitvoering van het werk op zich zullen nemen.

Er zijn ook vele technische bezwaren in het midden gebracht. Men zeide dat het zegat minder goed te naderen zou zijn dan het gat te Texel. Spreker zal hierover niet veel spreken, omdat hij geen deskundige is. Hij vereenigt zich op dit punt met het gevoelen van een geacht zeeman, lid dezer Vergadering. Eene opmerking moet hij echter maken. Men heeft gesproken van belemmering der vaart op de Oostzee, door de afsluiting van het Pampus. Hiertegen moet hij aanvoeren, dat het IJ niet zal worden digt gemaakt alvorens de sluis er zal zijn. De toegang van de Zuiderzee naar het IJ zal dus niet belemmerd worden.

Wat nu de technische bezwaren betreft, in al wat spr. daaromtrent gehoord heeft, heeft hij nog geen zweem van twijfel gevonden dat het kanaal zou kunnen worden gemaakt. De eenige bezwaren die gemaakt zijn hadden betrekking tot de haven. In de eerste plaats vreesde men, dat de haven niet genoegzaam diep zou kunnen worden gehonden, omdat zij geene rivier achter zich heeft. Maar spr. vraagt of dan alle zee-gaten, gelegen aan den mond der rivieren, de beste zijn. Hij heeft dit zeer dikwijls hooren ontkennen. — Een ander bezwaar was de verandering. Maar spr. vraagt aan de deskundigen in deze Vergadering, of de loop van het zeewater van af Texel tot den Hoek van Holland niet bijna is evenwijdig; of die loop niet is N. N. O. naar Z. Z. W., en of er dan wel zóó veel ernstige vrees kan wezen dat er tusschen de havenhoofden verandering zal ontstaan? — Maar er is nog iets. Spr. vraagt, of de stelling van den verantwoordelijken ingenieur, dat op 10 ellen diepte de zee stil is, ooit door een der deskundigen ernstig is betwist? Als men spreekt van technische bezwaren, dan is de enkele affirmatie dat er technische bezwaren bestaan, niet voldoende; maar dan moet men die bezwaren aantonen. Spreker heeft er ook veel over hooren spreken of de zinkstukken door rijswerken of beton zullen worden beschermd. Maar dit is een zaak van uitvoering, die men aan de deskundigen moet overlaten. Op al die bezwaren zal spreker ook nog enkel antwoorden door er op te wijzen dat art. 2 der concessie niet bij dit ontwerp ter bekrachtiging wordt voorgesteld, zoodat bij de uitvoering van het werk altijd, zoo noodig, van het plan kan worden afgeweken. Spreker zal nu bij de beschouwingen van den heer van Foreest niet lang stilstaan. Dit lid zeide geen amendement te zullen voorstellen, omdat hij vreesde, dat het toch niet zou worden aangenomen. Het is dus niet noodig hierover te spreken. Men heeft ook er op gewezen dat Amsterdam 3 miljoen voor deze zaak wil opofferen, en gevraagd, waarom dit geschiedt. Spreker kan daarop geen bepaald antwoord geven. Misschien is het om te doen denken aan wat Amsterdam vroeger heeft gedaan, maar ook omdat zich, bij het nationaal belang, ook het belang van Amsterdam voegt. Amsterdam wil uitbreiding. De Amsterdamsche kapitalisten zien een wenschelijk emploi van hunne gelden te gemoet, wanneer de uitvoering van het werk wordt toegestaan. Waarom Rotterdam niets bijdraagt, kan bij art. 2 van het ontwerp besproken worden.

Wat de financiële bezwaren betreft, deze zijn van geheel anderen aard dan hij kon verwachten. Het financieel bezwaar van den heer van Bosse is niet dat de Staat niet bij magte zoude zijn om aan zijne ver-

pligtingen te voldoen; maar alleen, dat de concessionaris geen geld zal kunnen krijgen, en de zaak niet voldoende genoeg zou zijn. Het komt spr. voor dat de heer van Bosse de zaak veel te zwaar aanziet. Hij spreekt volstrekt niet van de pozingen om de beoeltingen van dat lid verducht te maken. Hij denkt daar niet aan, maar hij wil toch een klein voorbeeld aanhalen om te doen zien dat de vrees van den heer van Bosse overloopen is. Toen Ferdinand de Lesseps voor eenige jaren het plan ontwierp van de doorgraving van de landengte van Suez, werd vooral in Engeland betoogd dat de zaak niet kon of zou worden uitgevoerd; de Engelse pers betoonde ook eene buitengewone meewarardigheid voor de actiehouwers. Zelfs bij de landgenooten van den ontwerper bestond bezorgdheid. En wat hebben wij gezien: een gedeelte van het werk is reeds voltooid, en het is eene erkende waarheid dat de doorgraving der lenge van Suez eene daadzaak is voor de toekomst. Men mag hierop bij deze zaak wel letten. Spreker beantwoordt vervolgens nog verschillende bezwaren, door den heer van Bosse aan de voorwaarden der concessie ontleend.

Ten slotte zegt spreker dat van al de questiën die zich bij de behandeling dezer zaak hebben voorgedaan, er, wanneer men een onpartijdig oordeel wil vellen, nog eene questië is die nog niet voldoende is opgelost; de vraag namelijk: of het in het welbegrepen belang van het werk goed is, dat het worde geconcessionneerd of van Rijkswege uitgevoerd? En na mag spr. niet nalaten zijn leedwezen te betuigen, dat de heer van Bosse, die ons voor 14 dagen een amendement heeft toegezonden, thans heeft kunnen goedvinden dit amendement noch te hardhaven, noch te wijzigen, noch in te trekken, zoodat eene solutie van dit punt nu niet mogelijk is. Spreker had liever gewenscht, dat deze zaak niet ter sprake ware gebracht, maar, nu zij is opgeworpen, wenscht hij ook dat zij tot eene beslissing worde gebracht.

De heer Storm van 's Gravesande heeft het ontwerp op technische gronden bestreden. Zijn hoofdbezwaar is en blijft het leggen der havendammen in beton, waarvan hij mislukking en groote nadeelen vreesd, door de werking der zee, waartegen die specie niet bestand is, gelijk zelfs reeds bij havenhoofden in het buitenland gebleken is. Die questië nu is niet door de deskundigen onderzocht, en daarom acht hij haar van het uiterste gewigt. Zij weegt bij hem zoo zwaar, dat hij daarom alleen tegen dit ontwerp zal stemmen.

De heer Mijer betreurt het, dat in deze zaak weder eene politieke questië is gemengd. Deze moet geheel vreemd blijven aan deze zaak. Sprekers denkwijze over de politiek van het Kabinet is genoegzaam bekend, maar hij vermengt haar niet met deze gewichtige zaak. Hier geldt het enkel de vraag over de noodzakelijkheid en de mogelijkheid van het werk. De noodzakelijkheid nu is door de meerderheid erkend. Er kan nu verschil bestaan over de modus quo, maar bij al die overwegingen moet de rigting van het Kabinet vreemd blijven. Er bestaat bij spreker veel neiging om voor deze wet te stemmen. Hij zegt veel neiging, want hij is er nog niet onvoorwaardelijk voor. Er bestaan bij hem nog enkele bezwaren. Hij deelt echter volstrekt niet de bezwaren van den heer van Foreest, die het plan eene dwaasheid genoemd heeft en vreesd dat het voor Amsterdam eene reeks van teleurstellingen zal opleveren. Spr. gelooft, dat die spr. te ver is gegaan. Hoe kan men toch twijfelen aan het groote belang van Amsterdam, als men ziet dat het stedelijk bestuur, de notabelen van handel en nijverheid, allen adhaesie aan het ontwerp schenken en de bekrachtiging er van aanraden als eene groote dienst aan het algemeen belang, en dus ook aan het belang van Amsterdam bewezen. Dit is de zin en strekking van alle adressen. Omtrent de technische bezwaren is de taak der Regering zeer gemakkelijk gemaakt. De ernstigste, dacht hij, moest zijn de aanval van den heer Storm van 's Gravesande, maar deze heeft zelf verklaard geen deskundige te zijn. Spreker voegt hierbij, dat de Regering is afgestaan op het gevelen van met roem bekende deskundigen. Dat er nu nog bezwaren kunnen overblijven, wie zal het tegenspreken. De Regering zelve zeker niet, want dit volgt uit het voorbehoud dat het plan kan gewijzigd worden. Zoo als hij gezegd heeft, is hij geneigd zijne stem aan het ontwerp te geven, maar onder twee voorwaarden. In de eerste plaats dat de Minister van Financien de goedheid hebbe de financiële bezwaren toe te lichten, en op te geven of het van de financiële zijde niet voordeliger zou zijn wanneer de Staat zelf het werk zou uitvoeren. Hij hoopt zoodanig antwoord te bekomen, dat hij de wet zal kunnen aannemen. — Eene andere voorwaarde is deze, en daarop wil hij een bepaald antwoord hebben van den Minister van Binnenland-sche Zaken. Spr. wil eene bepaalde verzekering voor de uitvoering hebben, voor het mogelijk geval dat de concessie niet werd uitgevoerd, of dat de pogingen der concessionarissen zouden afstuiten. Als dan het werk onuitgevoerd bleef, dan zou Amsterdam onherstelbaar lijden. Dan zou Rotterdam geholpen zijn en Amsterdam niet, in strijd met den geest der Regering, die juist is voor eene gelijktijdige uitvoering, en daarom beide werken in éene wet heeft opgenomen. Spr. vraagt dus, of niet nu reeds in het ontwerp een waarborg ware op te nemen dat, als de concessie binnen den bepaalden termijn niet zal zijn ten einde gebracht, het werk op Staatskosten zal worden uitgevoerd. Blijkens blz. 4 der Memorie van Beantwoording wil de Regering zelve zoo iets; daar wordt er op gezinspeeld, dat waarschijnlijk op Staatskosten zou zijn ondernomen wat nu bij concessie gedaan wordt. Als Amsterdam dat vroeger had kunnen vermoeden, dan had zij zeker geen drie miljoen gegeven. Maar hoe dat zij, spreker wil zekerheid voor de uitvoering. En als de Regering zwarigheid moet maken die verklaring af te leggen, of bezwaar mogt maken tegen een zoodanig amendement, dan zou spreker bezwaar hebben tegen dit ontwerp.

De heer van Bosse beantwoordt den heer Frans van de Putte, die naar zijne meening geen blijk geeft van beschroomd lid te zijn, maar veeleer een hoog toon ten aanzien van spreker voert. Hij licht nader het punt van verschil toe; vroeger heeft de heer van Heukelom betoogd dat het verleenen eener concessie eene hopeloze zaak was. Toen heeft spr. gezegd dat, nadat de concessionarissen zich teruggetrokken hadden, het voor de Regering eene besliste zaak was, dat het werk van Rijkswege moest worden gemaakt. Dat was het gevoelen van den toenmaligen Min. van Binnenl. Zaken, wiens zaak het eigenlijk was, en dat oordeel rustte vooral op het advies van den Raad van den Waterstaat. De heer van de Putte heeft ook gesproken over den indruk dien de heraadslagen in de afdelingen hebben gemaakt. Spreker zal dat voorbeeld niet volgen; wil men het doen, dan zal men in den regel er geene goede vrucht van trekken. Overigens zijn er ook te Amsterdam velen die niet voor de concessie zijn, die deswege eene bepaalde opinie hebben, maar die ze niet gaarne zouden uiten, ten einde niet à la lanterne te worden verwezen. Spr. herhaalt ook dat het adres van den handel uit Amsterdam niet spreekt van concessie, maar dat het aandringt dat het werk tot stand come. Voorts beantwoordt

spr. den heer Heemskerk Az. Het is mogelijk dat spr. een zwaar hoofd heeft in de uitvoerbaarheid van de concessie, maar hij blijft er bij dat het werk veel meer dan vijftien miljoen zal kosten. Wat zal er gebeuren, als de Maatschappij te kort schiet, of wanneer zich ongelukken voordoen; dan mag de concessionaris de gronden niet verpaanden en dan kan er ook geen nieuwe leening worden genomen. Wat betreft de opmerking van den heer Mijer dat hier ten onrechte de politieke questië in deze zaak gemengd wordt, doet spr. opmerken, dat hij die daarin niet gemengd heeft, maar of er eene politieke questië van gemaakt is, dat laat hij in het midden. Hij verkeert ten eenenmale in de onzekerheid hoe de Reger. denkt over het amendement dat hij vroeger aan de leden heeft doen toekomen. Ook is hij onzeker of de Regering bij aanneming van zijn amendement zich het ontwerp nader zou aantrekken. Nu men echter het vraagstuk wil beslist hebben en zekerheid verlangt nopens de uitvoering van het werk, zoo zal hij een ander amendement voordragen, dat strekt om bij art. 1 te voegen: „Wanneer de concessionaris niet voldoet aan art. 23 der voorwaarden waarop hem de concessie is verleend, wordt het kanaal ter verbinding van de Noord- en Zuiderzee door Holland op zijn smalst voor rekening van den Staat gemaakt.”

Dit amendement, behoorlijk ondersteund wordende, zal een onderwerp van beraadslaging uitmaken.

De heer Idserda erkent de noodzakelijkheid tot verbetering van den Noord-Hollandschen waterweg, en is ook van meening dat de verbreding van het Noord-Hollandsch kanaal daartoe niet voldoende is. Ofschoon hij niet kan toegeven dat, als Amsterdam niet geholpen wordt, het geheele Land ziek zou zijn, beschouwt hij Amsterdam toch als het centraal punt van Neêrlands handel. Wat de uitvoerbaarheid van het werk betreft, doet het hem leed dat de deskundigen zoo zeer in gevoelen verschillen, maar spr. vindt daarin geen grond om den Raad van den Waterstaat te wantrouwen. Mathematische zekerheid is nooit te verkrijgen; de financiële bezwaren deelt hij niet; zelf is hij van de noodzakelijkheid van het werk zóózeer overtuigd, dat hij gelooft dat zelfs bij minder gunstigen financiële toestand daartoe moest worden overgegaan. Hij zal de wet aannemen, niet om den Minister te steunen, maar omdat het hem voorkomt dat de Minister de steun is voor de uitvoering van het werk.

Bij het vergevorderd uur wordt de voortzetting van deze beraadslagingen bepaald op morgen ochtend ten 11 ure.

Op voorstel van den Voorzitter wordt besloten om morgen ochtend ten 10 ure te vergaderen, ten einde te beraadslagen over het wetsontwerp tot goedkeuring eener overeenkomst betrekkelijk het kanaal van Texel, en om wijders eene beslissing te nemen omtrent de conclusie door commissien voorgesteld op onderscheidene stukken, als: 1°, West-Ind. Regeringsverslag; 2°, overeenkomst betrekkelijk de postangelegenheden; 3°, inlichtingen op het adres van den heer Rijsterborgh; 4°, verslag over het Indisch muurwezen over 1860; 5°, idem over 1861; 6°, regeling van den koopprijs van domeinen; 7°, goedkeuring van de rekening van het pensioenfonds van ambtenaren; 8°, over het doen drukken van stukken door den Minister van Kolonien overgelegd, en 9°, op adressen door Gemeenteraden ingezonden.

De Vergadering wordt tot morgen ochtend ten 10 ure gescheiden.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van maandag 8 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als twee adressen betrekkelijk het wetsontwerp tot regeling van het regtegebied der regterlijke collegien, te weten: van het Gemeentebestuur van Coevorden, den Gemeenteraad van Meliskant; een adres van H. Schotter en andere handelaren te Coevorden, houdende aandrang op de aanneming van het wetsontwerp wegens de beide waterwegen; een adres van W. J. Hidde Bok, notaris en scheep-reeder te Nieuwe Diep, betrekkelijk het verzaanden van het Schulpengat aldaar, en een adres van de geneeskundige faculteit der Leydsche hoogeschool, betrekkelijk de wetsontwerpen tot regeling van het geneeskundig Staatstozijg.

In de zitting van de Tweede Kamer van dinsdag 9 dezer zijn ingekomen de navolgende verzoekschriften, als twee adressen betrekkelijk het wetsontwerp tot regeling van het gebied der regterlijke collegien, als van het gemeentebestuur van Dinteloord en Prinse-land; Burgemeester en Wethouders der gemeente Waarde; een adres van de Kamer van Koophandel en fabrieken te Hoogezand en Sappemeer, houdende aandrang op de aanneming van het wetsontwerp betrekkelijk de beide waterwegen, en een adres van J. G. Dijk te Wildervank, houdende klagen over de administratie der fondsen van de Nederduitsche Hervormde gemeente aldaar.

Deze adressen zijn verzonden naar de commissie voor de verzoekschriften.